

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ

ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ
(ΤΕΛΗ 16ου ΑΙ.)

Το γενικό πλαίσιο της απελευθέρωσης των σκλάβων έχει δοθεί στη σύνομη μελέτη μας στον προηγούμενο τόμο της «Δωδώνης». Στα ήδη εκδοθέντα έγγραφα προσθέτουμε άλλα εκατόν δεκαέξι, ώστε να έχει καλυφθεί η περίοδος 1582-1600. Η Κωνσταντινούπολη, ως έδρα του βάλιου, είναι το κέντρο όπου οι Δυτικοί σκλάβοι έφθαναν από τις ανατολικές επαρχίες (Μ. Θάλασσα και Μικρά Ασία) της οθωμανικής αυτοκρατορίας και εκεί αυτοί προέβαιναν σε διευθετήσεις των χρεών τους και της μετάβασής τους στη Δύση. Οι βενετοί υπήκοοι είχαν ιδιαίτερη μεταχείριση, καθώς καλύπτονταν από συνθήκες μεταξύ των δύο κρατών, ιδίως εάν ήταν λεία πολέμου¹.

Ερώτημα παραμένει εάν το ποσό των λύτρων έχει αντιστοιχία με την δυνητική τιμή πώλησης των συγκεκριμένων ατόμων, τη δεδομένη στιγμή της εξαγοράς τους. Φυσικό, πάντως είναι να σκεφτούμε ότι ως λύτρα θα εξητείτο μεγαλύτερο ποσό, από την «τιμή της αγοράς» της στιγμής, καθώς ο ιδιοκτήτης ήταν σε πλεονεκτική θέση να αποσπάσει υψηλότερη τιμή. Στον τελευταίο αυτό συλλογισμό μας οδηγεί η παραβολή της καταγραφής που ο Sahillioğlu παραθέτει και των λύτρων των εγγράφων μας². Παρά την χρονική απόσταση δεδομένων (αφενός τέλη 15ου αφετέρου τέλη 16ου αι.) οι τιμές είναι δυσανάλογα υψηλές κατά την πληρωμή των λύτρων.

Δεν πρέπει να μας παραξενεύει η σχεδόν αποκλειστική παρουσία Δυτικών στα κατάστιχα των σκλάβων, γιατί πράγματι αυτοί είχαν την ανάγκη να προστρέξουν σε δικό τους (δυτικό) συμβολαιογράφο. Μέσω του τελευταίου μπορούσαν να στείλουν χρήματα εκτός οθωμανικής επικράτειας, καθώς οι πράξεις της βενετικής γραμματείας είχαν αναγνώριση σε όλη τη Μεσόγειο. Τα έγγραφα μας αποκαλύπτουν τον τρόπο της αιμα-

1. H. Sahillioğlu, Slaves in the social and economic life of Bursa in the late 15th and 16th centuries, «Turcica» 17 (1985), 82.

2. H. Sahillioğlu, Slaves, 90 – 92.



λωσίας των προσώπων, που γινόταν πολλές φορές τυχαία. Ήταν πράγματι επικίνδυνο να πλησιάσει κανείς την ξένη παραλία, όπως και να ταξιδεύσει. Γιατί δεν ήταν μόνο οι οργανωμένοι πειρατές ή οι κουρσάροι, αλλά πολλά εξαρτιόνταν από τη συγκυρία και τη διάθεση του κυβερνήτη πολεμικού πλοίου. Από την άλλη πλευρά, όταν το «εμπόρευμα» λιγόστευε, γίνονταν επιδρομές με τον συγκεκριμένο σκοπό των απαγωγών.

Ο υπολογισμός των λύτρων σε ευρωπαϊκά νομίσματα διευκόλυνε την αποπληρωμή των δανεισθέντων, όταν οι απελευθερωθέντες θα επέστρεφαν στη χώρα τους. Είναι όμως πολύ χρήσιμες οι σχετικές πληροφορίες για τις ισοτιμίες της εποχής. Βέβαια οι ισοτιμίες που οι πράξεις μας παραδίδουν είναι εν μέρει πλασματικές γιατί επρόκειτο ανάλογα ή για υποτίμηση ή για υπερίμηση δεδομένης της αποπληρωμής του χρέους σε άλλο έδαφος. Παράλληλα, διαπιστώνουμε πόσο διεθνής ήταν η χρηματαγορά της Πόλης. Οι Εβραίοι (π.χ. ο David Passi) ήταν από τους κυριώτερους δανειστές, γιατί διέθεταν ευρύ «διεθνές» δίκτυο ανταποκριτών ομοεθνών τους. Υπάρχουν όμως και άλλοι, όπως οι Raudà χιώτες, αλλά και άλλων εθνικοτήτων. Κάτω από την κάλυψη του πρόθυμου χορηγού, βρισκόταν εμπορική συναλλαγή για τη μεταφορά κεφαλαίου σε άλλη χώρα ή περιοχή (βλ. εδώ τον Dolish ή Dolisti). Στον πίνακα, που παρακάτω παραθέτουμε, φυσικά καταγράφονται οι ισοτιμίες των εγγράφων. Μόνο για τα sardini δεν έχουμε βρει σχετικό νόμισμα, μάλλον πρόκειται για τοπική – λαϊκή ονομασία του reale της Σαρδηνίας³.

Επιχειρώντας μια «γεωγραφία» των προσώπων βρισκόμαστε μπροστά σε ένα ευρύτατο και καταπληκτικό από πρώτης όψεως «στερέωμα» τόπων και πόλεων. Από τους Αγίους Τόπους έως τον Άγιο Ιάκωβο de Compostela στην Ισπανία από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου έως το Piemonte της βορείου Ιταλίας. Δεν λείπει ο Καφάς της Κριμαίας, η Κορσική, η Κύπρος, η Κρήτη (συχνότατα), το Τούνεζι, η Σαρδηνία, η περιοχή της Δαλματίας, τα νησιά του Αιγαίου, για να τελειώσουμε την απαρίθμηση με τα δύο άκρα: την Ρωσία και την Πορτογαλία. Οπωσδήποτε αυτή η γεωγραφική εικόνα δεν αντανάκλα την πραγματικότητα ως προς την παρουσία των σκλάβων στην Δύση ούτε και εκείνη που υπήρχε την εποχή αυτή (τέλη 16ου αιώνα) στην οθωμανική αυτοκρατορία. Στην Ευρώπη από τις αρχές του αιώνα η αγορά σκλάβων είχε στραφεί πλέον στη βόρεια ή νοτιότερη Αφρική ή και στις νέες χώρες της Αμερικής. Από την άλλη πλευρά

3. E. Martinori, *La moneta. vocabolario generale*. Roma 1914, 1977². 424.



στην Ανατολή θα είναι οι παρευξείνιες χώρες που θα προσφέρουν αυτό το «εμπόρευμα». Το άλλοτε ανθηρό εμπόριο σκλάβων στην Κριμαία από τους δυτικούς είχε πλέον εκλείψει⁴.

Στον κατάλογο των προσώπων παρατηρούμε ότι δεν λείπουν οι επαγγελματίες όπως ο καλαφάτης, ο βαρελοποιός, ο κουρέας και ο σπετσιέρης. Φυσικό είναι να υπάρχουν οι πρώην κωπηλάτες, «ελεύθεροι» ή καταδικασμένοι, οι ναυτικοί διαφόρων ειδικοτήτων όπως ο *repese*, ο *peotta*, αλλά και οι στρατιωτικοί. Διερωτάται κανείς μήπως δεν είναι τυχαία η παρουσία Δυτικών σκλάβων στην υπηρεσία αρνησίθρησκων. Οι τελευταίοι ασφαλώς διατηρούσαν την γλώσσα καταγωγής τους και θα εκτιμούσαν τις υπηρεσίες ενός πρώην συμπατριώτη τους, που είχε άλλη κουλτούρα. Μπορούμε λοιπόν να δεχθούμε ότι σε ένα τέτοιο περιβάλλον, στη δούλευση ενός κυρίου, υπήρχε πολυγλωσσία αλλά και ανομοιογένεια, πράγματα που ενδεχομένως να ήταν και θετικά για τον άρχοντα.

Οι σκλάβοι παρέμεναν εφ' όρου ζωής στην δούλωση και μέρος ασφαλώς θα είχε φυσιολογικό θάνατο. Οπλισμένοι με υπομονή οι αιχμάλωτοι κατάφεραν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες και κακουχίες και δεκαετίες μετά να έχουν το χρηματικό ποσό της εξαγοράς τους. Παράδειγμα είναι ο *Oratio da Viterbo*, που το 1596 μόλις, αφού πέρασε εικοσιπέντε χρόνια (ήταν 25 ετών στον πόλεμο της Κύπρου) σε ομηρία, κατάφερε τελικά να πάρει τον δρόμο της επιστροφής. Άλλη περίπτωση είναι του *Michiel* από το Σεβενίκο της Δαλματίας, ο οποίος παρέμεινε 35 χρόνια σκλάβος. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που τα άτομα αρνήθηκαν τη χριστιανική τους ομολογία, όπως βέβαια μουσουλμάνοι αναγκάζονταν να αλλαξοπιστήσουν όταν αγοράζονταν από δυτικούς⁵.

Ανάμεσα στις πράξεις για σκλάβους συμπεριλάβαμε πιστοποιητικά που αφορούν ταξιδιώτες. Επιθυμούμε να καταδείξουμε μια άλλη πλευρά της δραστηριότητας της γραμματείας του βάλου, η οποία προστάτευε χριστιανούς ανεξαρτήτως δόγματος. Ωστόσο, δεν είναι δυνατό να μην υπογραμμισθεί η καταγραφή ρωμαιοκαθολικών Αρμενίων. Στα δύσκολα

4. Bogumil Hrabak, *Transactions commerciales des habitants locaux et des étrangers a Chilia, selon les cas survenus au cours d' une année (1360 – 1361)*, «Balcanica», 4 (1973), 190, 192 – 193, 197 – B. Doumerc, *Les Vénitiens à La Tana (Azov) au XVe siècle*, «Cahiers du Monde Russe et Soviétique», 28 (1) 1987, 10 – 12.

5. Bartolomé Bennassar, *Conversions, esclavage et commerce des femmes dans les péninsules ibérique, italienne ou balkanique aux XVIe et XVIIe siècles*, «Etudes balkaniques», 1997 (1 – 2), 200 – 206.



αυτά χρόνια οι παραπάνω διακινδυνεύουν ταξίδι τους έως τη Ρώμη και την Ισπανία, για να προσκυνήσουν εκεί χωρίς να φεισθούν κόπων και εξόδων. Υπήρχε λοιπόν επαφή ακόμη και των απομακρυσμένων κατοίκων της Μικράς Ασίας με τη Δύση, πράγμα που η τότε διοίκηση της αυτοκρατορίας θεωρούσε εύλογο, σε αντίθεση με τους διωγμούς του 20ού αιώνα. Αλλά και σε ορθοδόξους, ιερωμένους και μη, η βενετική γραμματεία χορηγούσε συστατικά γράμματα (*patenti*).

Το Ευρετήριο (κοινό για τα δύο σχετικά δημοσιεύματά μας στη «Δωδώνη») βοηθά να σχηματίσουμε ευρύτερη εικόνα του υλικού μας και να προβούμε σε συσχετισμούς. Ιδιαίτερες δυσκολίες συναντήσαμε στην ταύτιση των τόπων με τις σημερινές τους ονομασίες, χωρίς ενίοτε να είναι αυτό εφικτό ή ασφαλές.

Αντιστοιχίες νομισμάτων

1583	1 δουκάτο της Νάπολης	48,9 άσπρα
1583	1 <i>cecchino d' oro in oro</i>	60 άσπρα
1583	1 δουκάτο της Νάπολης	10 <i>carlini</i>
1583	1 δουκάτο της Νάπολης <i>corrente</i>	40 άσπρα
1583	1 <i>cecchino d' oro in oro</i>	52 άσπρα
1584	1 δουκάτο της Νάπολης <i>corrente</i>	50 άσπρα
1584	1 δουκάτο Βενετίας	<i>lire 6 soldi 4</i>
1584	1 δουκάτο της Νάπολης	15 <i>carlini</i>
1584	1 <i>scudo</i>	15 <i>tarrì</i>
1585	1 <i>cecchino d' oro in oro</i>	85 άσπρα
1586	1 δουκάτο <i>corrente</i> Βενετίας	<i>lire 3 soldi 7</i>
1590	1 <i>cecchino d' oro in oro</i>	120 άσπρα
1591	1 <i>cecchino d' oro in oro</i>	120 άσπρα
1594	1 <i>scudo d' oro</i>	100 άσπρα



ΕΓΓΡΑΦΑ

ASV, Bailo Francesco Morosini, Atti, Protocolli, busta 2 ter

1) c. 26^v, 10 Ιανουαρίου 1582(=1583). Ο miser Gio. Dominico d' Angelo, από τη Napoli, πρώην σκλάβος του Capitan Bassà, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 12.000, που ισοδυναμούν με 245 δουκάτα της Napoli. Του τα δάνεισε ο miser Ascanio Ap(p)icello εξ ονόματος του πατέρα του miser Gio. Simon Apicello.

2) c. 39^v-40^r, 10 Μαρτίου 1583. Ο Gio. Antonio Gazzala, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του cecchini d' oro 80. Του τα δάνεισε ο miser Zuan Pietro dal Pan bergamasco.

3) c. 43^r, 2 Απριλίου 1583. Χορηγείται βεβαίωση στον reverendo geronomaco Gerasimo dell' Ordine di San Basilio (ορθόδοξο), που με την ακολουθία του ανεχώρησε από το Σινά για τη Βλαχία, για να μείνει στα μοναστήρια της. Με βάση πιστοποιητικό που είχε δώσει ο βενετός πρόξενος στην Αίγυπτο, βεβαιώνεται ότι πρόκειται για έμπιστα πρόσωπα και παρακαλούνται οι βενετικές Αρχές να παράσχουν κάθε βοήθεια.

4) c. 47^r, 14 Απριλίου 1583. Ο βάιλος χορηγεί βεβαίωση ότι ο Andrea da Brastezza της περιοχής της Zara (Contado di Zara) ήταν επί δώδεκα μήνες σκλάβος του κουρσάρου Mostaglin τούρκου, όπως πιστοποιείται από το έγγραφο της απελευθέρωσής του στην τουρκική γλώσσα. Είχε συλληφθεί κατά τον τελευταίο πόλεμο στο κάστρο του Xemonich, όπου ήταν στρατιώτης (soldato) υπό τις διαταγές του conte Nicolò Domnionovich de Nona.

5) c. 50^r, 19 Απριλίου 1583. Ο Zuanne de Piero Antonio da Venetia, πρώην σκλάβος του Giafer Agà, έλαβε από το ταμείου του βάιλου άσπρα 3560 για την απελευθέρωσή του.

6) c. 52^v, 21 Απριλίου 1583. Ο βάιλος χορηγεί έγγραφο προς τις βενετικές αρχές της Κύπρου για τον Horatio da Viterbo, πρώην σκλάβο του Piali Bassà, όπου αυτός θα μεταβεί για εμπορικές υποθέσεις. Για το πρόσωπο του Horatio είχε πιστοποιήσει ο Padre Provinciale di Oriente dell' Ordine Minore.



7) c. 53^r, 22 Απριλίου 1583. Ο Pedro dalle Canal ισπανός, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του cecchini 120, προς άσπρα 60 το cecchino, από τον Costantin Babadon, χιώτη. Ο τελευταίος υποχρεούται να τον μεταφέρει έως τη Napoli.

8) c. 54^v, 26 Απριλίου 1583. Ο Gio. Giacomo da Bari, πρώην σκλάβος του Abraim Mali τούρκου, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini 200, προς άσπρα 60 το cecchino, από τον Costantin Babadona. Ο τελευταίος υποχρεούται να τον μεταφέρει στο Bari με δικά του έξοδα (πλοίο ή άλογο).

9) c. 55^v, 28 Απριλίου 1583. Ο Gio. Giacomo q. Germano de Capocorso της Μασσαλίας (= ορθό Κορσικής), πρώην σκλάβος του Mustafà κορσικανού αρνησίθρησκου, δηλώνει ότι χρεωστά scudi d' oro in oro pistola di Spagna 28 στον παραπάνω Mustafà.

10) c. 64^r, 6 Μαΐου 1583. Ο miser Antonio Poledo από την Ancona, πρώην σκλάβος του Maimer Aga, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 22.000 από τον Antonio Paruta. Θα τα επιστρέψει στη Βενετία ή την Αγκώνα ή όπου αλλού ορισθεί.

11) c. 65^v, 12 Μαΐου 1583. Ο Bello de Henrico de Corsala από το βασίλειο της Νεαπόλεως, πρώην σκλάβος του Mustafà, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του δουκάτα 200, προς carlini 10 το δουκάτο, από τον Matto di Barra (?) dalla terra di Maratia nel Regno di Napoli . (Για την ίδια υπόθεση στον ίδιο φάκελλο c. 69^r και 71^r).

12) c. 79^v, 18 Ιουνίου 1583. Ο Donato de Romanello από το βασίλειο της Napoli, την πόλη Viestie (Απουλίας), πρώην σκλάβος του Ali Rais, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 5.000, που κάνουν δουκάτα correnti της Napoli 125, από τον miser Pietro di Merlin από το Viestie. Θα τα επιστρέψει ένα μήνα μετά την άφιξή του στη Napoli.

13) c. 80^r, 19 Ιουνίου 1583. Ο reverendo miser pre(te) Simon του q. miser Lorenzo Benvoluti από την Pistoia, πρώην σκλάβος του Gran Signore (= σουλτάνου), δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 1000 από τον signor David Rassi. Θα τα επιστρέψει οκτώ ημέρες μετά την άφιξή του στη Βενετία.

14) c. 81^v, 24 Ιουνίου 1583. Ο mistro Alberto q. mistro Bernardin di Luchi da Bergamo, σκλάβος το παρόν του Gran Signor (= σουλτάνου) που



πιάστηκε στην Αμμόχωστο, συντάσσει γενική πληρεξουσιότητα στον miser Ricardo Rebueno da Bergamo. Ο τελευταίος δύναται να χειρίζεται ενώπιον των Αρχών του Bergamo τα περιουσιακά του στοιχεία και να τον εκπροσωπεί παντοιοτρόπως.

15) c. 88^{r-v}, 1 Ιουλίου 1583. Ο fra Felice Torre vicario generale della Religione della Santissima Trinità υπόσχεται ότι θα ξοδεύσει έως cecchini d' oro in oro 100 για την απελευθέρωση της madonna Bennasciuta κυπρίας, συζύγου του miser Bartolomeo Pattica, η οποία είναι σκλάβα στην (A)Natolia, στο χωριό (villa) ονόματι Olata (=Αλάγια?) κοντά στη Ρόδο (all' incontro di Rodi). Τα χρήματα θα πληρωθούν, εφόσον δοθεί γνήσια βεβαίωση του Βενετού προξένου στη Χίο, η σκλάβα ελευθερωθεί και οδηγηθεί στον βάιλο της Πόλης.

16) c. 90^r, 13 Ιουλίου 1583. Ενώπιον της γραμματείας του βάιλου βεβαιούται ότι ο ser Nicolo Catharò patron di nave di Candia υποχρεώθηκε να πληρώσει σε Τούρκους άσπρα 5.700 επειδή είχε μεταφέρει στην Κρήτη σκλάβους χριστιανούς από τα οθωμανικά εδάφη. Χωρίς την πληρωμή αυτού του «προστίμου» (avanāia) δεν θα μπορούσε να επιστρέψει στην Κρήτη.

17) c. 100^v, 6 Αυγούστου 1583. Ο miser Alberto de Hercole Baldovineti φλωρεντινός, πρώην σκλάβος του Ali Rais, επικαλουμένου Tabach aicli, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 86, προς άσπρα 52 το cecchino, από τον βάιλο.

Βλ. εδώ και την πράξη αρ. 21 της 22 Αυγούστου 1583

18) c. 100^v-101^r, 6 Αυγούστου 1583. Χορηγείται βεβαίωση σε εννιά άτομα (ένας καλόγερος και άνδρες με τις συζύγους και τα τέκνα) που πηγαίνουν να προσκυνήσουν τους Αγίους Τόπους. Πρόκειται για christiani Greci di Caramania, τους οποίους καλούνται οι κατά τόπους βενετικές Αρχές να προστατεύσουν.

19) c. 104^r, 12 Αυγούστου 1583. Χορηγείται βεβαίωση στον Abdalà q. David Persiano, που πηγαίνει στη Ρώμη για να προσκυνήσει. Βεβαιούται ότι είναι Cristiano Caldeo. Την διαβεβαίωση προς τον βάιλο έδωσαν οι miser Melchior και Adai cristiani Armeni κάτοικοι της Caramania. Παρακαλούνται οι βενετικές Αρχές και τα φιλικά κράτη να τον προστατεύσουν.



20) c. 106', 20 Αυγούστου 1583. Χορηγείται βεβαίωση στον Simon del q. Zuanmaria da Usabillis από το Udine ότι ήταν σκλάβος στην Κωνσταντινούπολη του Zafer Bassà. Ελευθερώθηκε πληρώνοντας άσπρα 12.000. Είχε συλληφθεί κατά την άλωση της Λευκωσίας. Τώρα επιθυμεί να υπηρετήσει και πάλι τη Βενετία.

21) c. 106', 22 Αυγούστου 1583. Ο miser Alberto di Hercole Baldovineti, πρώην σκλάβος του Ali Rais, επικαλουμένου Tabach, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε από τον reverendo padre fra' Felice Torre vicario della Ternità άσπρα 6.000. (Ο Torre ήταν ο εγγυητής και τα χρήματα δόθηκαν από τον βάιλο). Ο miser Alberto υπόσχεται να επιστρέψει το ποσό στον fra' Felice Torre.

Βλ. εδώ και την πράξη αρ. 17 της 6 Αυγούστου 1583.

22) c. 115', 24 Σεπτεμβρίου 1583. Ενώπιον του γραμματέα του βάιλου οι ser Manoli spitier κάτοικος Κωνσταντινούπολης και rarrà Leonidio de Cipro βεβαιώνουν ότι ο Piffanio Alanghi κύπριος είναι σκλάβος εδώ στην Κων/πολη του Sinam Bei αρνησίθρησκου. Είχε συλληφθεί κατά τον πόλεμο της Κύπρου και για την απελευθέρωσή του έχει ορισθεί (ha di taglia) το ποσό των άσπρων 15.000. Την παρούσα βεβαίωση ζήτησε η αδελφή του donna Lucretia, η οποία ζητεί και τη συνδρομή φίλων και των βενετικών Αρχών για την απελευθέρωσή του.

23) c. 124', 26 Οκτωβρίου 1583. Ο miser Alessandro Santa Maura de Cipro, νόμιμος γιος του q. miser Hierolemin Santa Maura, που πρόσφατα ελευθερώθηκε, πρόκειται να μεταβεί στη Βενετία. Το βεβαιώνουν τρεις μάρτυρες.

24) c. 126', 2 Νοεμβρίου 1583. Χορηγείται βεβαίωση στον Guglielmo Torre armeno που πηγαίνει στη Ρώμη για να προσκυνήσει. Τη διαβεβαίωση έδωσαν προς τον βάιλο οι reverendo padre fra Antonio de Marchi vicario dell' Ordine di San Domenico και miser Occaner Pretti armeno, κάτοικος Κωνσταντινούπολης. Παρακαλούνται οι βενετικές Αρχές και τα φιλικά κράτη να τον προστατεύσουν.

25) c. 141', 13 Δεκεμβρίου 1583. Ο Marco Gomberto από την Chioza (Βενετίας), πρώην σκλάβος του Ghedi Rais, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 3.000 από τον βάιλο.

ASV, Bailo Francesco Morosini, Atti, Protocolli, busta 2 ter (αλλάζει η



αρίθμηση, εκ νέου από c. 116')

26) c. 118^v, 16 Ιανουαρίου 1583 (=1584). Ο Bernardino de Ciprian Patugnia chiozzoto, πρώην σκλάβος του Murat bei, δηλώνει ότι έλαβε άσπρα 8.000 για την απελευθέρωσή του από τον signor Antonio Pauluzzi, γραμματέα του βάλου.

27) c. 123^v, 13 Ιανουαρίου 1583 (=1584). Βεβαιούται ότι ο Pietro Amirazzi de Thine, που είχε αιχμαλωτιστεί στην Τήνο κατά τον τελευταίο πόλεμο (της Κύπρου) από τον Caragiali, σήμερα είναι ελεύθερος.

28) c. 140^r, 23 Φεβρουαρίου 1583 (=1584). Ο miser Pietro di Grassi έδωσε ενώπιον της γραμματείας του βάλου άσπρα 10.000 σε sardini στον miser Francesco Ziambra σικελό από το Trapani, που τώρα είναι σκλάβος του Giafer Agà, για την απελευθέρωσή του.

29) c. 140^v, 26 Φεβρουαρίου 1583 (=1584). Ο miser Francesco Ziambra, από το Trapani, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 10.000 και επιπλέον 1.000, ενόλω άσπρα 11.000, από τον miser Pietro di Grassi.

30) c. 142^v, 2 Μαρτίου 1584. Ο Luca Lopez ισπανός από το Toledo, πρώην σκλάβος του Budach bei, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 9.000 και για το πιστοποιητικό της απελευθέρωσής του (carta di liberta) άσπρα 88, δηλαδή συνολικά άσπρα 9.088 από τον βάλιο. Το ποσό των άσπρων 7.000 ήδη είχε κατατεθεί στη γραμματεία του βάλου, ενώ τα άσπρα 2.088 τα δανείστηκε από το ταμείο του βάλου. Θα επιστρέψει τα τελευταία το γρηγορότερο.

31) c. 146^r, 15 Μαρτίου 1584. Ο Domingo Gudigno πορτογάλος από την πόλη Evora, γιος του q. Zuan Fernandez, πρώην σκλάβος του Sarin Major, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 6.300, που ισοδυναμούν προς ducati correnti 126, από τον Guglielmo di Savoia, gentilhuomo πορτογάλος. Θα τα επιστρέψει στον τελευταίο υποθηκεύοντας όλη του την περιουσία.

32) c. 147^r, 18 Μαρτίου 1584. Στον signor Guglielmo di Savoia, gentilhuomo πορτογάλος, και τους υπηρέτες του (servitori) χορηγείται βεβαίωση ότι δεν έχουν κάποια μολυσματική ασθένεια. Πηγαίνουν στην Κρήτη και παρακαλούνται οι βενετικές Αρχές, ο capitano general και ο sopracomito των γαλερών να τους παράσχουν κάθε προστασία.



33) c. 148^r, 15 Μαρτίου 1584. Ο signor Guglielmo di Savoia gentilhuomo πορτογάλος βεβαιώνει ότι έλαβε άσπρα 35.000 από τον signor David Passi εβραίο. Τα πήρε ως δάνειο για την απελευθέρωση σκλάβων. Υπόσχεται να τα επιστρέψει εντός δύο μηνών και σε περίπτωση που θα καθυστερήσει θα πληρώσει τον ανάλογο τόκο.

34) c. 148^v, 21 Μαρτίου 1584. Ο signor Guglielmo di Savoia gentilhuomo πορτογάλος δηλώνει ότι έλαβε δουκάτα 400, προς lire 6 soldi 4 το δουκάτο, από τον signor David Passi. Το ίδιο ποσό είχε πληρωθεί στη Βενετία στους εκεί πράκτορες του Passi από τον signor Simon Lopez πορτογάλο εξ ονόματος του Guglielmo.

35) c. 149^v-150^r, 6 Απριλίου 1584. Ο signor Cesare de Pinto de Nardon από την Απουλία, πρώην σκλάβος του Giafer bei, δηλώνει ότι έλαβε δουκάτα 300, προς carlini της Απουλίας 15 το δουκάτο, από τους signor Costantin και Nicolò από τη Χίο. Οι τελευταίοι υποχρεούνται να τον μεταφέρουν έως την Απουλία, όπου ο Cesare θα τους εξοφλήσει.

36) c. 150^v, 6 Απριλίου 1584. Ο signor Nicolò q. Zuane Colodorti από την Απουλία, πρώην σκλάβος του Mustafà de Gilio, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του ducati 300, το ducato προς 15 carlini της Απουλίας, από τους signor Constantin και Nicolò [Raudà] χιώτες, οι οποίοι υποχρεούνται να τον μεταφέρουν στην Απουλία. Θα τα επιστρέψει μόλις φθάσει στην πατρίδα του.

37) c. 150^v-151^r, 11 Απριλίου 1584. Ο signor Agustino Romano q. signor Battista, πρώην σκλάβος του Giafer agà, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 15.000 από τους αδελφούς Constantin και Nicolò αδελφούς Χιώτες επονομαζομένους Raudà. Αυτοί θα τον μεταφέρουν με έξοδά τους στο βασίλειο της Νεάπολης και εκεί θα λάβουν τα χρήματα αμέσως.

38) c. 151^r, 11 Απριλίου 1584. Ο signor Cesare di Rugiero από τη Napoli πρώην σκλάβος του Giafer agà, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 18.000 από τους αδελφούς Constantin και Nicolò χιώτες επονομαζομένους Raudà. Αυτοί θα τον μεταφέρουν με έξοδά τους στο βασίλειο της Νεάπολης και εκεί θα λάβουν τα χρήματα αμέσως.

39) c. 151^v-152^r, 16 Απριλίου 1584. Ο Dionisio Visconte από τη Riviera της Γένοβας, πρώην σκλάβος του Saban francese (αρνησίθρησκος;), δηλώ-



νει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε *scudi d' oro in oro pistoletti 60* από τον *signor Carlo Bertolotti* από τη Γένοβα. Θα τα επιστρέψει εντός δέκα ημερών από την άφιξή του στη Γένοβα.

40) c. 152^v-153^r, 16 Μαρτίου 1584 (καταχώριση καθυστερημένη). Ο *signor Francesco Ciambri* από το *Trapano* (Σικελίας), πρώην σκλάβος του *Giafer bei*, δηλώνει ότι έλαβε *ducats 46 della moneta di Sicilia* από τον *reverendo prete Battista dei Abbati* από την *Messina*. Θα τα επιστρέψει στη Σικελία και σε περίπτωση που θα καθυστερήσει θα επιβαρυνθεί με τα έξοδα της αποστολής εξουσιοδοτημένου ατόμου.

41) c. 156^v, 18 Απριλίου 1584. Ο *signor Sebastian Cavallaro* από την *Taurmina* του βασιλείου της Σικελίας, πρώην σκλάβος του γιου του *Dardagà*, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε *ducats 140 della moneta di Sicilia*, το *scudo* προς 12 *tarrì*, από τον *reverendo prete Battista di Abbadi* από την *Messina*. Θα τα επιστρέψει στην αδελφή του ιερέα στη *Messina*.

42) c. 157^r, 20 Απριλίου 1584. Ο *miser Costantin* χιώτης επονομαζόμενος *Raudà* δηλώνει ότι έλαβε άσπρα 14.000 από τον *Mehemet Gianiser*, που ήταν σκλάβος στις γαλέρες της Σικελίας του *Gaudia*. Τον απελευθέρωσαν ο *Constantin* και ο *Pietro de Bertia* στο βασίλειο της Νεάπολης.

43) c. 157^v, 20 Απριλίου 1584. Ο *Josef de Torres* ισπανός, πρώην σκλάβος του *Alban Rais*, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 12.000 από τον *miser Constantin* χιώτη επονομαζόμενο *Raudà*, που υποχρεούται να τον μεταφέρει σε χριστιανική επικράτεια (*in cristianità*). Θα επιστρέψει τα χρήματα μόλις φθάσει στο βασίλειο της Νεάπολης.

44) c. 160^v, 9 Μαΐου 1584. Ο *signor Lorenzo de Luca* από τη νήσο Έλβα, πρώην σκλάβος του *Stam Murat*, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του *scudi di Spagna d' oro in oro 40* από τον *signor Carlo Bertolotti da Genova* και άλλα όμοια 50 από τον *signor Lorenzo dall' Elba*. Υπόσχεται να εξοφλήσει οκτώ ημέρες από την άφιξή του στο *Livorno* τον πρώτο και στην *Elba* τον δεύτερο.

45) c. 161^v-162^r, 16 Μαΐου 1584. Η *donna Erina Ghartofillacò* (=Χαρτοφύλακα) χήρα του *q. Nicolò* από τα Χανιά, την περιοχή Αποκόρωνα, καθιστά πληρεξούσιο τον αδελφό της *signor Manusò Ghartofillacò*. Αυτός θα



πωλήσει τα περιουσιακά της στοιχεία στα Χανιά, ώστε με τα χρήματα να απελευθερωθεί η σκλάβια κόρη της Marussa.

46) c. 164^v-165^r, 23 Μαΐου 1584. Ο Orsatoni του q. Vincenzo από τη Sartene της Κορσικής, πρώην σκλάβος του Risovan Rais, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε scudi di Spagna d' oro in oro 120 από τον signor Carlo Bertolotti από τη Genova. Θα τα επιστρέψει εντός οκτώ ημερών από την άφιξή του στο Bonifacio της παραπάνω νήσου. Εάν δεν πληρώσει στον ορισθέντα χρόνο, θα αποζημιώσει τον signor Carlo για οποιαδήποτε ζημιά και έξοδα ταξιδιού (με βάρκα ή ίππο) υποστεί.

47) c. 167^r, 29 Μαΐου 1584. Ο signor Vincenzo από την πόλη Castello, πρώην σκλάβος του Taifur turco di Sinopi, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 4.000 από τον signor Toto του q. Leonardo da Prato. Θα τα πληρώσει στον Giovanni αδελφό του Toto οκτώ ημέρες από την άφιξη στην πατρίδα του. Σε περίπτωση που θα καθυστερήσει θα τα πληρώσει στην Κωνσταντινούπολη ο παρών εγγυητής miser Ambrosio Grillo.

ASV, Bailo Francesco Morosini, Atti, Sentenze, Protocolli, busta 2 bis

48) c. 3^{r-v}, 12 Ιουνίου 1584. Ο Prospero Albertoni romano, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι έλαβε ως δάνειο δωρεάν (=χωρίς τόκο) από τον rev. padre fra' Pietro Valcasani da Ugabio, ministro nell' Oriente dell' Ordine de Minori Conventuali, άσπρα 2000. Θα του τα επιστρέψει μόλις φθάσει σε χριστιανική (δυτική, in christianità) περιοχή.

49) c. 62^r, 29 Οκτωβρίου 1584. Ο Joanni de Codegoro δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε από τον βάιλο άσπρα monsulmani 9.000, που θα τα επιστρέψει υποθηκεύοντας την περιουσία του.

50) c. 64^v-65^r, 15 Νοεμβρίου 1584. Ο Manea da Rettimo είχε καταδικαστεί από τις Αρχές των Χανιών σε πέντε ετών καταναγκαστική υπηρεσία σε γαλέρα για φόνο. Κατά τη ναυμαχία της Ναυπάκτου (la felice Vittoria) τραυματίστηκε πολλαπλά και διέφυγε. Ενώ επέστρεφε στην πατρίδα του πιάστηκε κοντά στη Χίο σκλάβος από τον αντιναύαρχο της θάλασσας (τούρκο). Ελευθερώθηκε από βενετικό πλοίο και τώρα ζητεί την άδεια να μεταβεί στην Κρήτη. Του επιτρέπεται για ένα έτος να μεταβεί (εκτός της περιοχής των Χανιών) και κατόπιν να υπηρετήσει τα πέντε έτη της κατάδικής του.

51) c. 67^{r-v}, 21 Νοεμβρίου 1584. Ο fra' Gio. Paulo de Thomaso da Cegi da Mondolfo dell' Ordine di Santo Augustino, που ως λαϊκός ονομαζόταν



Giulio della Calza, πρώην σκλάβος του Καπιτάν Πασά, δηλώνει ότι έλαβε από τον αγκωνιτάνο έμπορο Nicolò Trionfi cecchini d' oro in oro 100 για την απελευθέρωσή του. Τα χρήματα αυτά αναλογούν «σήμερα» προς άσπρα 85 το τσεκίνι.

52) c. 84^{r-v}, 5 Φεβρουαρίου 1585 Νέο Ημερολόγιο (N.H.). Miser Zuane Brea della Riviera di Genova, πρώην σκλάβος του Καπιτάν Πασά, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 62.366 από τον γραμματέα του βάλου. Τα χρήματα χρησιμοποιήθηκαν για την απελευθέρωση του ιδίου, της κονιάδας του madonna Anna, γυναίκας του αδελφού του, ενός παιδιού του ονόματι Gio. Jacomo και της Angeletta κορσικανής. Θα επιστρέψει το ποσόν μόλις φθάσει σε χριστιανική επικράτεια (in christianità).

53) c. 85^v, 15 Φεβρουαρίου 1585 N.H. Ο Francesco Maria Rainer, cittadino venetiano, καθιστά τον miser Pietro Brea genovese, απόντα αλλά ως παρόντα, πληρεξούσιο να διεκδικήσει από τον miser Gio. Battista Morone, del regno di Napoli, cecchini d' oro in oro 50. Ο Rainer τα είχε δανείσει στον Morone για να απελευθερωθεί.

54) c. 88^v, 18 Φεβρουαρίου 1585 N. H. Ο Thomaso da Puzzo, del regno di Napoli, πρώην σκλάβος του Murat Rais, δηλώνει ότι έλαβε από τον Pietro Merlino da Vieste 245 δουκάτα της Napoli. Θα του τα επιστρέψει μόλις φθάσει στη Napoli.

55) c. 88^v, 18 Φεβρουαρίου 1585 N. H. Η madona Rossa Casta de signor Thomeo dell' isola di Sardegna, πρώην σκλάβα του Murat Rais, δηλώνει ότι οφείλει στον Pietro Merlino scudi της Napoli 400, τα οποία έλαβε για την απελευθέρωσή της.

56) c. 89^r, 18 Φεβρουαρίου 1585 N. H. Ο Betro de Verona del signor Marco da Bagnara di Calavria, πρώην σκλάβος του Agi Usuf, δηλώνει ότι οφείλει στον Pietro Merlino ducati της Napoli 225 και θα του τα επιστρέψει εντός δυο μηνών από την άφιξή του στη Napoli.

57) c. 103^r, 13 Μαρτίου 1585. Ο miser Francesco Calavrese του q. Zuane, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι στο Πέραν έλαβε άσπρα 3000 από τον miser Zuane Barbier για λογαριασμό του miser Pietro Brea, γενοβέζου.

58) c. 111^r, 5 Απριλίου 1585. Ο miser Antonio Andronicopulo του q. miser Nicolò, από το Ναύπλιο, δωρίζει στον βενετό βάλιο νεαρό σκλάβο, ηλικίας περίπου ετών 12, ονόματι Βασίλη. Τον είχε αγοράσει από Τούρκο



έμπορο του Καφά. Ο βάιλος δύναται κατά τη βούλησή του να χρησιμοποιήσει τον σκλάβο.

59) c. 111^v, 5 Απριλίου 1585. Ο Alvise Cozzo του q. Cristaldo, από την Galipoli της Απουλίας, πρώην σκλάβος του Apsi Rais, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 5.000 από τον miser Gabriel Nomi από την Galipoli της Απουλίας, που είναι σκλάβος του Schiaus Bassà. Θα επιστρέψει τα χρήματα μόλις φθάσει σε χριστιανική επικράτεια.

60) c. 123^r, 23 Μαΐου 1585. Ο Ruggiero Columbo da Venezia του q. ser Zuane, κάτοικος στο Quintavalle (Βενετίας), πρώην σκλάβος του Asmat Voivoda, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του άσπρα 10.000. Του τα χορήγησε ο βάιλος, στον οποίο θα τα επιστρέψει όταν φθάσει σε χριστιανική επικράτεια.

ASV Lorenzo Bernardo bailo Protocollo, Atti e Sentenze 1591 busta 379(=9)

61) c. 32^v, 8 Αυγούστου 1591. Χορηγείται βεβαίωση στους Papè και Cherabet αδελφούς, γιους του Saban, χριστιανούς Αρμένιους, που πηγαίνουν να προσκυνήσουν στη Ρώμη και στον Άγιο Ιάκωβο στη Galitia. Την διαβεβαίωση προς τον βάιλο έδωσε ο Αρμένιος Πατριάρχης. Παρακαλούνται οι βενετικές Αρχές και τα φιλικά κράτη να τους προστατεύσουν.

62) c. 45^r, 5 Σεπτεμβρίου 1591. Ο Alvise del Zante του q. Antonio, πρώην σκλάβος του Asmat Rais, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 5520, που ισούνται προς *cechini d' oro in oro venetiani* 46 (το *cechino* προς άσπρα 120). Του τα χορήγησε ο βάιλος από το ταμείο των Signori sopra gli Hospedali.

63) c. 50^r, 17 Σεπτεμβρίου 1591. Ο Michelin dal Zante του q. Zuanne και ο Manoli de Candia του q. Nicolò, πρώην σκλάβοι του beì του Negroponte Memmi Corso, δηλώνουν ότι έλαβαν για την απελευθέρωσή τους *cechini d' oro in oro* 42,5 ο καθένας από τον βάιλο.

Βλ. και παρακάτω αρ. 65.

64) c. 62^r, 5 Οκτωβρίου 1591. Ενώπιον του βάιλου ο miser Francesco Campo scrivano των κατέργων των σκλάβων του σουλτάνου (del Bagno delli schiavi di questo Serenissimo Signore) βεβαιώνει ότι ο Lorenzino Vadane, γιος του Giovanni Antonio από την Valle de Giuliano γενοβέζος, απέθανε προ τριών ετών από peste στο σπίτι του. Είχε γίνει αρνησίθρησκος πριν έξη χρόνια στην Κωνσταντινούπολη.



65) c. 74^v-75^r, 4 Νοεμβρίου 1591. Πληρώθηκαν στον bei του Negroponte Memmi Corso συνολικά άσπρα 35. 912 για την απελευθέρωση έξι απόμων, που είχαν πιαστεί στο θαλάσσιο χώρο του Βόλου.

Βλ. και παραπάνω αρ. 63.

66) c. 79^v, 18 Νοεμβρίου 1591. Ο Simon de Tomaso da Venetia, πρώην σκλάβος του Bairan Aga Checaia του Ναυστάθμου, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε ducati correnti veneti 105 da lire 6 soldi 4. Τα έδωσε ο βάιλος από τα χρήματα της Procuratia de Ultra.

67) c. 110^r, 3 Ιανουαρίου 1591 (=1592). Ο signor Fotinò Coti de Candia και η signora Jana da Vigonza είχαν μεταφέρει το προηγούμενο έτος με το πλοίο Diplari candiotto ένα ζευγάρι σκλάβους (συζύγους) Janni και Maria στον Χάνδακα (Candia). Πρόσφατα ο Fotinò ήλθε για εμπορικές συναλλαγές στην Κωνσταντινούπολη και συνελήφθη από τους Τούρκους για την υπόθεση των σκλάβων. Για να απελευθερωθεί πλήρωσε συνολικά άσπρα 12.000, που αναλύονται ως εξής: Πρώτη φορά άσπρα 5.000. Δεύτερη φορά άσπρα 5.500. Στον chiaus άσπρα 500. Στον subassi, στον cadì, έξοδα της αποφυλάκισης άσπρα 1000.

ASV, Bailo Mattio Zane, Protocollo, Atti, Sentenze, busta 381 (=11)

68) c. 6^r, 10 Μαρτίου 1592. Οι σκλάβοι Ascanio di Augubio και Di Pietro di Crema ζητούν από τον signor Janni da Vigonza του q. Pietro di Candia να τους επιστρέψει πληρεξούσιο. Το τελευταίο προέβλεπε ο Vigonza να λάβει από τον Pietro cipriotto patron di vassello άσπρα 6.000. Εγγυητής προσφέρθηκε να αναλάβει ο Manoli Condoloni του q. Nicolò da Rettimo.

69) c. 8^v, 12 Μαρτίου 1592. Ο Janni του q. Vassilli Peristerà από τα Χανιά, πρώην σκλάβος του Mustafà bei di Alessandria, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα οθωμανικά 5.000.

70) c. 8^v-9^r, 12 Μαρτίου 1592. Ο Giacomo dei Spironi da Venezia του q. Pietro, πρώην σκλάβος του Curt bei γιου του Dromus Rais, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 10.000 από τον βάιλο.

71) c. 9^v, 15 Μαρτίου 1592. Ο reverendo pre(te) fra' Leon da Trapani carucino, πρώην σκλάβος του Memi bassà, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 200 από τον βάιλο.



72) c. 9^v, 15 Μαρτίου 1592. Ο Pietro Ongaro Bostangi di casa, ηλικίας άνω των εκατό ετών, δηλώνει ότι αφήνει cecchini 2 ως ελεημοσύνη για τους πτωχούς της ενορίας του Αγίου Αντωνίου όπου υπάγεται (προφανώς στην Κων/πολη) και τα υπόλοιπα χρήματα που έχει τα προσφέρει στο βενετικό κράτος, για να τα διαχειρισθεί όπως αυτό νομίζει. Τα χρήματα θα διατεθούν για την απελευθέρωση σκλάβων, εμετρήθησαν και είναι: cecchini d' oro in oro 40, talari 15, προς άσπρα 70 το ένα, άσπρα μικρά (aspri minuti) σε δυο σακκούλες 1931.

73) c. 11^v, 1 Απριλίου 1592. Ο Vratò από το Zante, πρώην σκλάβος του Mustafà bei di Alessandria, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 8.000 από τον βάιλο. Αυτά προέρχονται από εκείνα που προορίζονται για την απελευθέρωση των σκλάβων και που χειρίζονται οι illustrissimi signori pronveditori di Cecca.

74) c. 13^v, 9 Απριλίου 1592. Ο Lazaro Cacolieri από το Zante, πρώην σκλάβος του Mustafà bei di Alessandria, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 6.000 από τον βάιλο.

75) c. 15^v, 24 Απριλίου 1592. Ο Nicolò Varaga από τα Χανιά, όπως και οι Mattio Russo, Stamati Agaleotti, Antonio Vasi και Pietro Petruli όλοι από τη Ζάκυνθο, πρώην σκλάβοι του Assan Corso bei di Negroponte, δηλώνουν ότι έλαβαν όλοι μαζί cecchini d' oro in oro 200 και μια veste από τον βάιλο.

76) c. 28^r, 30 Μαΐου 1592. Οι Nicolò Pirra και Lancilotto Drapè, deputati della comunità di Pera στο negotio della chiesa di San Francesco, και μαζί τους ο Antonio Parata και ο Nicolò Grilo, procuratori της ίδιας εκκλησίας, δηλώνουν ότι με βάση το πληρεξούσιο της 16 Απριλίου 1592, που έλαβαν από το παραπάνω μοναστήρι και τους proveditori του San Francesco, έλαβαν, εκ μέρους του βάιλου, διά του Hieronimo Pianelli, άσπρα 50.000, μέρος του λογαριασμού των άσπρων 70.000 που η Βενετία είχε ορίσει. Τα χρήματα δίδονται στην εκκλησία επειδή επανήλθε στο προηγούμενο καθεστώς (nella libertà di prima).

77) c. 28^v, 12 Ιουνίου 1592. Ο Ottaviano da Vicenza, πρώην σκλάβος του Amurath Reis, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε άσπρα 4.000 από τον βάιλο.

78) c. 35^v, 12 Ιουνίου 1592. Ο Chiecican Agà Reis δηλώνει ότι θέτει στην διάθεση (donava et licentiava) των signori Angelo Vecchietti, Flaminio



Manelli φλωρεντινών και του signor Oliviero Olivieri perotto τον Angelo q. Teco Teri da Rezzo (=d' Arezzo) της Toscana σκλάβο του. Ο τελευταίος εντός έξι μηνών πρέπει να πληρώσει scudi 400 στον κύριό του για την απελευθέρωσή του. Σε αντίθετη περίπτωση οι παραπάνω εγγυητές οφείλουν να δώσουν το ποσό αυτό.

79) c. 39^v, 7 Ιουλίου 1592. Ο Giovanni Caraver από τη Χίο δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του στη Μάλτα, όπου ήταν σκλάβος, έλαβε cecchini d' oro 280 από τον Sciaat Rais.

80) c. 122^v, 1 Δεκεμβρίου 1593. Αποστέλλεται απόφαση του βάλιου προς τον βενετό πρόξενο Bictio Giustinian στην Natolia (στο περιθώριο αναγράφεται in Morea), με την οποία του επιστάται η προσοχή να μην χορηγεί άδεια εξαγωγής εμπορευμάτων εάν προηγουμένως δεν έχει εισπραχθεί το cottimo. Στην περίπτωση που δεν υπακούει, θα του επιβληθεί ποινή cecchini 100 και άνω από τα δικά του εισοδήματα και τα χρήματα θα κατατεθούν στο ταμείο για την απελευθέρωση σκλάβων.

ASB, Bailo Marco Venier Protocollo 1594-1596 busta 382 (=12)

81) c. 8^v, [12 Σεπτεμβρίου] 1594. Με τη διαθήκη του ο Mateca Servago, δραγουμάνος του βάλιου, δηλώνει ότι οι σκλάβοι του υποχρεούνται να υπηρετήσουν τα παιδιά του για δύο έτη και κατόπιν να ελευθερωθούν.

82) c. 55^v-56^v, 20 Ιανουαρίου 1595 (=1596). Ο magnifico signor Giorgio Dolish του q. signor Nicolò d' Illiria, τώρα σκλάβος στο Ναύσταθμο της Πόλης, καθιστά πληρεξουσίους τους magnifici signori Francesco Sagri, Ambrosio Casella και Steffano de Anni de Napoli, οι οποίοι να ναυλώσουν τρία καράβια του για να μεταφέρουν σιτάρι από τη Σικελία.

83) c. 77^v, 9 Αυγούστου 1595. Ο patron Gian Met Vila Croce di Tolon δηλώνει ότι δανείζει cecchini d' oro in oro 150 στον domino Francesco Gamigalo του q. domino Pietro di Malta, για να απελευθερωθεί. Ο Gamigalo για την αποπληρωμή του δανείου του ορίζει δυο εγγυητές, domino Vincenzo Corso του q. domino Gioanni di Corsica και domino Francesco Arbema του q. domino Battista di Malta. Μόλις φθάσει ελεύθερος στην Αλεξάνδρεια, θα αποπληρώσει το δάνειο εντός δυο μηνών.

ASB, Bailo Marco Venier, Protocollo 1594-1596 busta 382 (=12)A. Νέα αρίθμηση.

84) c. 12^v, 1 Μαρτίου 1594. Χορηγείται salvocondotto στον Zuan



Domenego του q. Antonio da Portogguer (=περιοχή του Βένετο) ώστε αυτός να επιστρέψει ελεύθερος για έξη μήνες και να τακτοποιήσει την εκκρεμότητα για τη φυγή του από το βενετικό ναυτικό. Ήταν στην υπηρεσία του Capitano del Golfo και διέφυγε, αλλά στη στεριά τον έπιασε ο Memmi voivoda ο οποίος τον οδήγησε στο Nuovo Bazarro (=Novi Pazar). Εκεί πωλήθηκε σκλάβος στους Τούρκους και παρέμεινε τέσσερα έτη, έως ότου φθάσει ελεύθερος στην Κωνσταντινούπολη.

85) c. 43^r, 26 Απριλίου 1593 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο Francesco Bertuccioli da Cesena cavaliere dell' Ordine di Santo Stefano δηλώνει ότι οφείλει στον illustrissimo signor di Bressa, gentilhuomo ordinario della Camera del Re ambasciatore divotissimo per sua Maestà Christianissima στην Κωνσταντινούπολη, scudi d' oro in oro 200 di giusto precio, που τα έλαβε ως δάνειο για την απελευθέρωσή του. Ήταν σκλάβος στον Torre (=Πύργο) στη Μαύρη Θάλασσα. Θα τα επιστρέψει στη Βενετία στους signori Giovanni Antonio και Lorenzo αδελφούς Girardi. Τα παραπάνω χρήματα συμπλήρωσαν το συνολικό ποσό των scudi d' oro in oro 1200, που πλήρωσε για την απελευθέρωσή του.

86) c. 49^v, 9 Σεπτεμβρίου 1594. Η Γραμματεία του βάλιου χορηγεί βεβαίωση, για να χρησιμοποιηθεί ενώπιον οποιασδήποτε Αρχής, στον Zorzi Romano από τη Ζάκυνθο, πρώην σκλάβο των Τούρκων, στην οποία αναφέρεται ότι αυτός ελευθερώθηκε από τον βάλιλο και ότι πρόκειται για άτομο άξιο βοήθειας.

87) c. 54^v, 11 Οκτωβρίου 1594. Ο Wenceslao Wratislao δηλώνει ότι έλαβε scudi d' oro 100, προς άσπρα 100 το ένα, από τον βάλιλο. Τα χρήματα εστάλησαν από την αυλή της Ουγγαρίας. (Ασφαλώς πρόκειται για την απελευθέρωση του Wenceslao, διότι υπογράφει ως μάρτυρας και ο miser Alfonso του q. miser Pietro Strada, da Castiglia la Vecchia, γραφέας των σκλάβων του σουλτάνου).

88) c. 162^v-163^r, 4 Δεκεμβρίου 1595. Ο Simon Caticch da Novegradi αναφέρει ότι ήταν στην υπηρεσία του proveditor general in Golfo με τη βάρκα του κατά των Ουσκόκων. Από τον sopracomito Cristoforo da Canal έλαβε την άδεια να βγει στη ξηρά στην τοποθεσία Valle Ladina, για να αγοράσει κρέατα στα σύνορα με τους Τούρκους. Τότε πιάστηκε από τον Asmat bei. Αν και πιέστηκε, δεν δέχθηκε να γίνει μουσουλμάνος, αλλά υποχρεώθηκε να αποστείλει επιστολή στον διοικητή του Novegradi ότι οικειοθελώς ακολουθεί τον Asmat bei. Τώρα ζητεί salvocondotto.



89) c. 206^{r-v}, 11 Ιουνίου 1596. Ο miser Bernardo Funetti da Cesena, πρώην alfiere στην Candia, πρώην σκλάβος του bassà Cigala, πρώην capitano del mare του σουλτάνου, ελευθερώθηκε από τον βάιλο.

90) c. 206^v, 11 Ιουνίου 1596. Ο Nicolò Sanguenazzo από τη Ζάκυνθο patron di fregata, πρώην σκλάβος του bassà Cigala, που είχε πιαστεί πλέοντας από τη Ζάκυνθο στην Κέρκυρα, ελευθερώθηκε από τον βάιλο.

91) c. 209^v-210^r, 8 Ιουνίου 1596 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο Michiel da Sebenico, περίπου 60 ετών, πρώην σκλάβος επί 35 έτη, είναι τώρα ελεύθερος και του χορηγείται βεβαίωση για να επιστρέψει στα βενετικά εδάφη.

92) c. 217^{r-v}, 21 Ιουνίου 1596. Ο miser Oratio da Viterbo του q. miser Angelo, περίπου 50 ετών, πρώην σκλάβος αιχμαλωτισθείς στον πόλεμο της Αμμοχώστου, είναι τώρα ελεύθερος και του χορηγείται βεβαίωση για να επιστρέψει στα βενετικά εδάφη ως παλαιός servo et soldato già stipendiato της Γαληνοτάτης.

93) c. 227^r, 18 Ιουλίου 1596. Ο Vido de Daniel Camartella da Napoli, πρώην patron di filucca, πιάστηκε σκλάβος και εδώ στην Κωνσταντινούπολη και έγινε μουσουλμάνος για να μπορεί να βοηθήσει να διαφύγουν σκλάβοι χριστιανοί. Ιδιαίτερα βοήθησε τους βενετούς υπηκόους Domenego da Venetia και Zuanne da Chioza. Τώρα ελευθερώθηκε και θέλει να επιστρέψει σε χριστιανικό έδαφος και του χορηγείται βεβαίωση.

94) c. 246^v-247^r, 29 Αυγούστου 1596. Ο Manoli Stravopulo από τη Ζάκυνθο είχε επικηρυχθεί στο νησί του και στην Κωνσταντινούπολη είχε λάβει salvocondotto πριν ένα έτος. Όμως φεύγοντας, στη Θεσσαλονίκη πιάστηκε σκλάβος, αλλά ο εκεί μητροπολίτης τον ελευθέρωσε. Τώρα ζητεί να του χορηγηθεί εκ νέου salvocondotto, το οποίο και του δίδεται για να μεταβεί ανενόχλητος στο νησί του.

95) c. 271^v-273^r, 6 Αυγούστου 1596. Ο magnifico signor cavaliere Giorgio Dolisti [μάλλον Ραγουζαίος] απελευθέρωσε σκλάβους και ζήτησε να καταγραφούν τα ονόματά τους και το ποσό της απελευθέρωσης του καθενός, το οποίο οφείλεται στον Dolisti.



Paulo di Bagio ma l' onta scudi duicento cinquanta	250
Lorenzo Sveglia scudi duicento cinquanta	250
Giovanni di Vito di Canosa calafato scudi duicento cinquanta	250
Giovanni Lonardo dello bello da Napoli maestro d' assa scudi duicento cinquanta	250
Giacomo di Giovanni di Ombola penese scudi duicento e vinti	220
Michiel di Luca di Liesina parone scudi duicento vinti	220
Piero di Polo Bogievich botaro scudi duicento vinti	250
Andra di Piero flamengo bombardiero scudi duicento vinti	220
Giovanni di Stefano Smocovieriz scudi duicento	200
Piero di Girolamo d' Almissia scudi duicento	200
Bartolomeo di Marino di Sometta scudi duicento	200
Thomaso di Giovanni Mazadonia degarbagl scudi cento ottanta	180
Thomaso di Gregorio di Canelli scudi cento ottanta	180
Michiel d' Antonio di Broza scudi cento ottanta	180
Natal d' Illia di Visoiari habitante a Giubana scudi cento e ottanta	180
Marino di Francesco di Corzola scudi cento ottanta	180
Matheo di Marco di bagno scudi cento ottanta	180
Mario di Luca Ptiza di Slano scudi cento ottanta	180
Nicolò di Luca Ptiza de Pastrovich habitante alla isola di mezo scudi cento ottanta	180
Battista d' Antonio genovese scudi cento ottanta	180
Giorgio di Piero di Ciacovich da Crusciza scudi cento ottanta	180
Rado di Giovanni di Popova nochiero di trimbecco scudi duicento	200
Marco di Michiel di Giubana scudi cento ottanta	180
Michiel di Giovanni de sastrugo scalco scudi cento ottanta	180
Paulo di Michiel di Ancona habitante a Zara scudi cento ottanta	180
Piero di Nicolò di Lisia scudi cento ottanta	180
Nicolò di Marino di Cattaro scudi cento ottanta	180
Giorgio di Marco di Camtiviello scudi cento ottanta	180
Piero di Giovanni Greco venetiano scudi cento ottanta	180
Giovanni dei Giacomo di Broza scudi cento ottanta	180
Nicolò di Giovanni Mutulevich scudi cento ottanta	180
Giovanni di Rado di Gartagl habitante a Slano scudi cento ottanta	180
Rado di Matheo di Ponta di stagno scudi cento ottanta	180
Salvo di Judeice di mesuria scudi duicento	200
Salvator di Francesco di Manfredonia scudi duicento	200
Agostino Ramella di Santa Agata di Puglia scudi duicento	200



Gierolimo Zambata di Santa Agata di Puglia scudi duicento	200
Sonato di Marino di Caudella di Puglia scudi duicento	200
Francesco di Bernardino di Dulcito di Puglia scudi duicento	200
Cesare di Altobello della Cidogna di Puglia scudi duicento	200
Lonardo Palombo di Dulcito di Puglia scudi duicento	200
Alutio Monaco della Cidogna di Puglia scudi duicento	200
Gierolimo di Cesare di Tragno di Puglia scudi duicento	200
Alfonso Giovanni Battista Monte di Piedi dimonte scudi duicento	200
Girolamo di Stefano d' Almissia scudi duicento	200
Marco di Polo di Barzecino garzone scudi cento	100

96) c. 273^{r-v}, 5 Αυγούστου 1596. Ο Georgio Dolisti cavalier εμφανίστηκε στη γραμματεία του βάλου αναφέροντας ότι το 1594 πιάστηκε από τον bassa Cigala κοντά στον φάρο της Messina (προφανώς Σικελίας). Οι Τούρκοι κυρίευσαν τα τρία καράβια του (grossi galeoni) και πολλούς ναύτες. Τώρα ζητεί να του χορηγηθεί σχετικό έγγραφο και να πάει στη Βενετία μαζί με 60 ναυτικούς που αυτός απελευθέρωσε.

ASV, Bailo Gerolamo Cappello, Protocollo, Atti Sentenze, busta 384 (=14)

97) c. 6^v, 29 Ιανουαρίου 1596 (=97)

Ο Giacomo de Candia q. Zorzi, πρώην σκλάβος (έως πρόσφατα) του Hazi Mustafà nel seraglio di Bossina, ήταν κωπηλάτης «ελεύθερος» στη fusta του clarissimo miser Piero Moresini και πηγαίνοντας να ψαρέψει πιάστηκε από τους Μορλάκους και πωλήθηκε στους Τούρκους. Του χορηγείται salvocondotto.

98) c. 51^r-52^r, 29 Απριλίου 1597. Ο Gelchengi Ali Rais, γιος του Abdulla, τούρκος, καταθέτει στη γραμματεία του βάλου κατάλογο μουσουλμάνων (sic) αιχμαλώτων που ελευθερώθηκαν στη Μάλτα και έχουν φθάσει στην Κωνσταντινούπολη. Ακολουθούν τα λύτρα που καταβλήθηκαν και το μέρος που, κατά άτομο, ακόμη οφείλεται.

Του Assan Giuruch	άσπρα	3.200	εισπραχθέντα
Του γιου του Mehemet Alaila	άσπρα	22.000	εισπραχθέντα
Του Mergian Abdalla	άσπρα	12.000	
κατέβαλε άσπρα 11.400,			



υπολείπεται άσπρα 600

Του Huredin γιου του Bedadia άσπρα 13.000 εισπραχθέντα

Του Hasir γιου του Mansur άσπρα 24.000 εισπραχθέντα

Του Ali Bali άσπρα 12.000 εισπραχθέντα

Του Mehemet γιου του Issà άσπρα 40.560

κατέβαλε άσπρα 31.000 και για έξοδα

άσπρα 1500, υπολείπεται άσπρα 8060

Του Agi Assan άσπρα 63.000

κατέβαλε άσπρα 50.000 και για έξοδα

άσπρα 2.100, υπολείπεται άσπρα 10.900

Του Agi Pervani άσπρα 63.000

κατέβαλε άσπρα 34.000 και για έξοδα

άσπρα 2.000, υπολείπεται άσπρα 27.000

Του Mehemet γιου του Mustafà

Alailà, κατέβαλε άσπρα 45.000

άσπρα 26.000 και για έξοδα

άσπρα 1.000, υπολείπεται άσπρα 18.000

Του De Bali de Bursa άσπρα 53.000

κατέβαλε άσπρα 24.000, για έξοδα

άσπρα 2.000, υπολείπεται άσπρα 27.000

99) c. 65^v, 19 Ιουνίου 1597. Ο Mehemet bei παρουσίασε έγγραφο στην τουρκική, που είχε συνταχθεί ενώπιον του *cadi* της Κωνσταντινούπολης. Ζήτησε το έγγραφο να μεταφραστεί στα ιταλικά. Οι μάρτυρες επιβεβαιώνουν ότι ο Mehemet είναι νόμιμος γιος του Assan Aga, που βρίσκεται σκλάβος του δούκα της Φλωρεντίας.

100) c. 83^r, 29 Ιουλίου 1597. Χορηγείται *salvocondotto* στον Nicolò από τα Χανιά του *q. Andrea*. Ήταν κωπηλάτης «ελεύθερος» (*di libertà*), δηλαδή με τη θέλησή του (όχι καταδικασμένος), στη *galera* του *ill. signor Marco Molino* τότε *provveditor dell' Armata*. Είχε μεταβεί να κόψει ξύλα κοντά στο Βουθρωτό και τον αιχμαλώτισαν οι Αλβανοί, οι οποίοι στη συνέχεια τον πώλησαν στους Τούρκους.

ASV, Bailo Gerolimo Cappello, Protocolli, Atti e Sentenze 1593-1596 busta 385 (=15)

101) c. 2^v, 22 Ιανουαρίου 1596 (=1597). Ο *domino Cesare di Ruggero* του *q. signor Fabio nobile* του βασιλείου της Νεάπολης καθιστά πληρεξούσιό



τον Battista de' Campi Giustiniano από τη Χίο. Αυτός να μεσολαβήσει στους Ιππότες της Μάλτας να ελευθερωθεί ο Mustafà Picenino, ο οποίος θα μεταφερθεί στην Κωνσταντινούπολη. Ο Mustafà θα ανταλλάγει με τον Ruggero.

102) c. 9^o, 17 Απριλίου 1597. Ο miser Giacomo Grosso γιος του patron Zuanne da San Remo della Riviera di Ponente di Genova, πρώην σκλάβος του Memi Corso, πρώην πασά του Tunesi, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε scudi d' oro in oro 235 από τον magnifico Bernardin Agazi. Θα του τα αποπληρώσει υποθηκεύοντας όλη την περιουσία του. Ο Agazi είχε λάβει εντολή από τη Βενετία με επιστολές των magnifico signor Francesco Thierpolo και magnifico Zuanne di Negri.

103) c. 10^o, 21 Απριλίου 1597. Ο miser Steffano Natero του q. miser Ambrosio από το Arasse της Riviera di Genova, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε scudi d' oro in oro 125 από τον Aiden αργησίθρησκο γιο του miser Domenico Mirello, πρώην σκλάβο του Assan bassà και τώρα Capitano del mare. Θα του τα αποπληρώσει υποθηκεύοντας όλη την περιουσία του.

104) c. 10^o, 28 Απριλίου 1597. Ο παραπάνω miser Steffano Natero δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε scudi d' oro in oro 90 από τον miser Ambrosio Enrico του q. miser Battista από το Arasse. Θα του τα αποπληρώσει υποθηκεύοντας όλη την περιουσία του.

105) c. 11^o, 1 Μαΐου 1597. Ο miser Giovanni Maria Mainiero του q. miser Battista από το Tuirano της Riviera di Ponente di Genova, σκλάβος του Memi Corso, πρώην πασά του Tunesi, καθιστά πληρεξούσιό του τον miser Battista Lares του q. miser Pietro από το Arasse για να πωλήσει την περιουσία του στο Tuirano και στο Seriano (της Riviera di Ponente di Genova). Με τα χρήματα αυτά θα απελευθερωθεί ο Mainiero.

106) c. 21^o, 30 Ιουλίου 1597. Ο signor Mauritio Vulpiani του q. signor Tiberio από το Recanati, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε δανεικά cecchini d' oro in oro 130 από τον βάιλο. Θα τα επιστρέψει στη Βενετία, υποθηκεύοντας cecchini 150 που έχει στην Αγκώνα, αλλά και την περιουσία του.

107) c. 28^o, 20 Δεκεμβρίου 1597. Η madonna Nicoleta του q. miser Nicolò Sandamuri από την Τήνο, σύζυγος του miser Zorzi da Metelin, καθιστά



πληρεξουσίους τον σύζυγό της και τον γιο της Todorin, αμφοτέρους κατοίκους Τήνου. Αυτοί από την περιουσία της θα συγκεντρώσουν cecchini 50 για να δοθούν στον βάιλο. Ο τελευταίος είχε καταβάλει το ποσό αυτό για την απελευθέρωση του γιου της Nicolò, που ήταν σκλάβος του bei di Scanderia.

ASV, Bailo Gerolimo Cappello, Protocolli, Atti e Sentenze busta 385 (=15)

108) c. 1^v-2^r, 2 Μαΐου 1598. Ο miser Giacomo του q. Pietro Biscaino, πρώην σκλάβος του Memi bassa, δηλώνει ότι μόλις πρόσφατα απελευθερώθηκε από τους αδελφούς Ali Rais και miser Marco Saracini. Έγινε συμφωνία να μεταβεί μαζί με τον Marco Saracini στη Μάλτα και να απελευθερώσει τον Mehemet Reis Renianes dalle Gorbe, ο οποίος είναι σκλάβος των συγγενών του Biscaino. Σε περίπτωση που ο Mehemet έχει πεθάνει, ο Biscaino θα πληρώσει scudi spagnoli d' oro in oro 210. Επίσης, ο Biscaino λαμβάνει δανεικά scudi 60 από τον Marco, τα οποία θα επιστρέψει στην Μάλτα.

109) c. 2^v, 2 Μαΐου 1598. Ο domino Marco Saracini του q. miser Francesco da Malta, δηλώνει ότι πηγαίνει στη Μάλτα και μαζί του έχει τον miser Zuanne da Palermo του q. miser Francesco πρώην σκλάβο. Εάν στο ταξίδι ο Zuanne ήθελε πιαστεί από κουρσάρους, ο Saracini υπόσχεται να τον απελευθερώσει με δικά του χρήματα.

110) c. 3^v, 23 Απριλίου 1598 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο miser Bortolamio Giovanni του q. Andrea da Genova, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 120 από τον magnifico Bernardino Agazzi. Τα cecchini 100 χρησίμευσαν για την απελευθέρωσή του και τα 20 για διάφορα έξοδα. Την εντολή της πληρωμής είχαν δώσει δύο άλλα πρόσωπα, ο magnifico Pier Francesco Manii και ο magnifico Pasqualino Leone.

111) c. 4^r, 23 Απριλίου 1598 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο miser Hieronomo Busaglia q. Rafael da Piombino δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 120 (ως λύτρα 100 και για λοιπά έξοδα 20) από τους Agostino και Bernardino Agazzi.

112) c. 4^v, 23 Απριλίου 1598 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο miser Alvise του q. Pifani de Cipro, πρώην σκλάβος, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 120 από τον Zuanne Bustrò,



από τα οποία για την απελευθέρωσή του 110 και για έξοδά του 10. Την εντολή είχε δώσει ο magnifico Filippo Emanuell.

113) c. 4^v-5^r, 27 Απριλίου 1598 (πράξη καταχωρημένη μεταγενέστερα). Ο miser Francesco Rodrigues του q. Gasparo de Toledo, πρώην σκλάβος του Ali Checagià γάλλου αρνησίθρησκου του Gialugiali, δηλώνει ότι για την απελευθέρωσή του έλαβε cecchini d' oro in oro 170, από τα οποία 105 για την απελευθέρωσή του και τα λοιπά για έξοδά του. Τα χρήματα χρεωστά στους miser Agostino και Bernardino Agazzi και Giovanni Maria Ventura. Την εντολή είχαν δώσει ο magnifico Giovanni Gieger, ο magnifico cavalier Agnolo και ο magnifico Antonio Bonfante.

114) c. 10^v, 18 Ιουνίου 1598. Ο miser Andre de Feo, della Mantia του βασιλείου της Νεάπολης, κάτοικος Παλέρμου, πρώην σκλάβος του Checaia του Habil bassà, δηλώνει ότι έλαβε για την απελευθέρωσή του scudi d' oro di Spagna 100. Του τα έδωσε ο domino Marco Saracini.

115) c. 47^r-48^r, 10 Αυγούστου 1599. Ο miser Lione da Gaeta του q. Cola di Crapio και ο miser Mercurio Barusca του q. Gregorio romano καθιστούν πληρεξούσιό τους τον signor Ascanio Quarantotti του q. Girolamo nobile romano. Ο τελευταίος θα λάβει από τον miser Giacomo Fracagnano di Venetia scudi di Spagna d' oro in oro 93. Οι παραπάνω Lione και Mercurio του τα είχαν δανείσει για την απελευθέρωσή του από τους Γενιτσάρους του Τούνεζι (Gianizzeri di Tunesi).

116) c. 116^v, 4 Μαρτίου 1600. Χορηγείται salvocondotto στον Venturin Pisogni q. Francesco bressano. Βρισκόταν κατάδικος στη galea του clarissimo miser Marin Gradenigo sopracomito και πιάστηκε σκλάβος. Ζητεί να επιστρέψει στην πατρίδα του.



ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

(Οι αριθμοί παραπέμπουν στις πράξεις.
Σε πλάγια οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου)

- Abdal(l)à* 16, 98
Abdalà persiano 19
Abdulà βλ. *Abdalà*
Abraim Mal τούρκος 8
Acmat bei 88
Acmat γενίτσαρος 16
Acmat rais 62
Acmat voivoda 60
Adai αρμένιος 19
Adieco Aris di Calabria 17
Agaleotti Stamati από Ζάκυνθο 75
Agaliotti Stamati 8
Agazzi Agostino 111, 113
Agaz(z)i Bernardin(o) 102, 110, 111, 112, 113
Agi Assan 98
Agi Pervani 98
Agi Usuf 56
 Άγιοι Τόποι 18
 Άγιος Αντώνιος ναός λατινικός Κων/πολης 72
 Άγιος Ιάκωβος Κομποστέλλας Γαλιτίας (Ισπανίας) 61
 Άγιος Φραγκίσκος ναός λατινικός Πέραν βλ. *San Francesco*
Αγκώνα 51, 104
Αγκώνα βλ. *Ancona*
Agnolo cavalier 113
Aiden αρνησίθρησκος 103
Alailà Mehemet 98
Alanghi Piffanio 22
Alata περ. Μ. Ασίας 15
Alban rais 43
 Αλβανοί 100
Albertoni Prospero από Ρώμη 48
Alessandria 73, 74, 83
Αλεξάνδρεια βλ. *Alessandria*
alfiere 89
Alfonso Giovanni Battista από Πιεμόντε 95
Αλγέρι βλ. *Algier*
Algier 24
Ali Bali 98
Ali checagià αρνησίθρησκος Γάλλος 113
Ali rais 12, 17, 21, 21, 108
Almissa περ. Σπάλατο 95
Almissia Girolamo 95
Almissia Piero 95
Alonso Giovanni γιος *Michiel* από Σαλαμάγκα 9
Altobello Cesare 95
Alutio Monaco 95
Alvise από Ζάκυνθο 62
Alvise di Cipro 109
Alvise q. Pirocalo 8
Ambrosio Enrico από Γένοβα 104
Amirazzi Pietro από Τήνο 27
Αμμόχωστος 14, 92
Amurath reis 77
Anatolia 15, 80
Ancona 10, 106
Andrea da Brastezza 4
Andronicopulo Antonio 58-
Nicolò από Ναύπλιο 58
Angeletta από Κορσική 52



- Anna κουνιάδα του Brea Zuanne
 52
 Anni Stefano, de από Napoli 82
 αντιναύαρχος της θάλασσας
 Τούρκος 50
 Antonio από Portogruaro 84
 Antonio από Ζάκυνθο 62
 Απουλία 12, 24, 35, 36, 54, 59, 95
 Appicello Ascanio 1
 Apsi rais 59
 Arasse περ. Γένοβας 103, 104, 105
 Arbema Francesco από Μάλτα 83
 Arezzo πόλης της Τοσκάνας 78
Aris Adieco από Καλαβρία 17
 Αρμένιοι 19, 24
 αρνησίθρησκος 7, 16, 21, 39, 103,
 113
Arpa Salvador, dell' 25
Ascanio da Augubio, 15, 68
 Assan Agà 99
Assan bassà καπιτάνος της θάλασ-
 σας 10, 101
Assan σκλάβος τούρκος 22
 Assan bei Corso bei di Negroponte
 75
 Assan Giuruch 98
 Augubio bl. Ascanio
 Augustiniani μοναχοί 51

Babadon Costantin 7, 8
Bagiera et Gesù marciliana 5
 Bagio Paulo 95
 Bagnara π. Καλαβρίας 56
 bagno σκλάβων 64
 Bairan Agà checaià 66
*Baiazo γιος του Paulino κορσικα-
 νός* 14
 Baldovineti Alberto de Hercole 17,
 21

Barbarossa Petretin 19
barbier 4
 Barbier Zuanne 57
barca 6, 15, 88
 Bari 8
 Barusca Mercurio 115 - Gregorio
 115
 Barzecino περιοχή 95
 Βασίλης, σκλάβος 58
 Basilicata 11
 Battista dei Abbati ιερέυς από
 Μεσσήνη 40, 41
 Battista d' Antonio από Γένοβα 95
 Battista από Μάλτα 83
 Bedadia πατήρ Huredin 96
 Bello de Henrico 11
 Βενετία passim
 Bennasciuta madonna κυπρία 15
 Benvoluti Simon από Pisto(g)ia 13
 bergamasco 2
 Bergamo 14
 Βερόνα 56
 Bertia Constantin, de 42 -Pietro,
 de 42
 Bertolotti Carlo 44, 46
 Bertoccioli από Cesena 85
Besué Piero 22
 Betro από Βερόνα 56
 Biscaino Giacomo 108 -Pietro 108
 Βλαχία 3
Bocaochiglia τούρκος 4
 Bogievich Piero botaro 95 -Polo
 95
 Βόλος 65
bombardier 4
 Bonfante Antonio 113
 Bonifacio πόλη Κορσικής 46
 Bortolamio Giovanni από Γένοβα
 108



- botaro 95
 Βουθρωτό 100
 Brazza βλ. Broza
 Brea Pietro γενοβέζος 53, 57
 –Zuanne 52
Brescia πόλη Ιταλίας 25
 Bressa, di πρέσβης της Γαλλίας
 στην Κ/πολη 85
Bressan Tosi 25
Brevi, di γάλλος 25
 Broza νησί Δαλματίας 95
 Broza Antonio 95 – Michiel 95
 Budach bei 30
 Bursa 96
 Busaglia Hieronimo 111 – Rafael
 111
 Bustrò Zuanne 112
- Cacogliari* από Ζάκυνθο Antonio
 12 – Lazaro 12 – Stamati 12
 Cacoglieri Lazaro από Ζάκυνθο 74
 cadì 99
Caiè Marco 13 – Nicoletto 13
 calafato 95
Calavria 17
 Calavrise Francesco γιος του
 Zuanne 57 –Zuanne 57
calogiero 6
 Camartella Vido de Daniel από
 Napoli 93
 Campo Francesco scrivano σε κα-
 ράβι 64
 Camtiviello περιοχή; 95
 Canal Cristoforo, da sopracomito
 88
 Candia 3, 13, 15, 16, 89
 Canelli Thomaso 95
 capitan del golfo 84
capitan del mare τούρκος 6, 89
 capitan general 32
Caracossa σκλάβος τούρκος 19
 Caragiali πασάς 27
 Caramania 18, 19
 Caraver Giovanni από Χίο 79
Carchiopulo Costantino 6 – Manoli
 patron vassello 6
 carlini νόμισμα 11, 35, 36
 Cartofil (I) aco(-a) Erina από Χα-
 νιά 45 –Manuso 45–
 Marussa 45-Nicolò 45
 Casella Ambrosio 82
Casnovo Catarina από Trapani 11
 – Vincenzo 11
 Casta Rossa από Σαρδηνία 55
Castello Nicolò από Γένοβα 23
 Castiglia (Castilla) la Vecchia περ.
 Ισπανίας 87
Catarina από Trapani 11
 Catharò Nicolò 16
 Catticch Simon από Novegradi 88
 Cattaro 95
 Caudela περ. Απουλίας 95
 Cavallaro Sebastian από Taormina
 41
Cavo Corso Κορσικής 9, 14
cavo Santa Maria 5
 Cecca βλ. Zecca
 Cegi περιοχή; 51
Cerva Prato, di ραγουζαίος 10
 Cesare di Altobello 95
 Cesena πόλη Ιταλίας 85, 89
 Caldei (=Χαλδαίοι) 19
 Casta Thomaso από Σαρδηνία 55
 Χανιά 6, 24, 45, 50, 75, 98
 Cherabet αρμένιος 61
 Chiecican agà, reis 78
 Chioggia (-zza) 25, 26
 Χίος 15, 50, 79, 101



- Ciambri Francesco 40
 Cidogna περ. Απουλίας 95
 Cigala bassà καπιτάν του στόλου
 89, 90, 96
 Cipro βλ. Κύπρος
Cloza Manea 13
 Codeogoro Joanni 49
 Cola di Crapio 115
 Colodorti Nicolo γ. Zuanne από
 Απουλία 36
 Columbo Ruggiero από Βενετία 60
 – Zuanne 60
Comare Menego, de bombardier
από Βενετία 4
 Condoloni Manoli από Ρέθυμνο 68
Corinto Piero από Τήνο 25
 Constantin (Cons-) από Χίο 35,
 36, 37
 Corso Vincenzo από Κορσική 83
 Coti Fotinò από Κρήτη 67
 Cottimo 80
 Cozzo Alvisè από Καλλιόπολη
 Απουλίας 59 - Cristaldo 59
 Crema 15, 68
 Crusciza περ. Δαλματίας 95
 Cuca Michiel 95
 Curt bei 70
 Curzola (Cor-) νησί Δαλματίας 11,
 95
- De Bali από Προύσα 96
 De Feo Andre από Napoli 114
 De Marchi Antonio, fra 24
 De Pinto Cesare βλ. De Nardon
 από Απουλία 35
 Dei Sinoni από Βενετία Giacomo
 70 –Pietro 70
 Della Calza Giulio 51
 Dell' Arpa Salvador 25
- Delvino 7
 De Nardon Cesare de Pinto από
 Απουλία 35
 Di Brevi γάλλος 25
 Di Pietro di Crema 68
 Diplari πλοίο 67
 Dolish Giorgio από Ιλλυρία 28 –
 Nicolò 82
 Dolisti Giorgio 95, 96
 Domenego από Βενετία 93
 Domenicani μοναχοί 24
 Domenico d' Angelo 1
 Domnianonic Nicolò de Nona 4
 Donato de Romanello 12
Drapè Lancerotto 25
 Dapè Lancilotto deputato di Pera
 76
 Dromus rais 70
 Dulcito περ. Απουλίας 95
- Εβραίος 33
 Έλβα νήσος 44
 Elba Lorenzo, da 44
 Emmanuell Filippo 112
Erisvan σκλάβος από Ρωσία 16
 Evora πόλη Πορτογαλίας 31
- Federico dalla Foglia (=Foggia;)* 1
 feluca 93
ferrari Andrea 25
Finardo Francesco patron dinave 4
 flamengo 95
Foglia Federico, dalla 1
Foggia 1
Fornetti Domenego 25
 Fracagnano Giacomo από Βενετία
 115
 Francesco de Bernardino 95
Francesco γ. Hieronimo barbiero



από Βενετία 4
Francesco di Tomasino da Cavo
Corso 14
 fregata 90
 Funetti Bernardo 89
Furlan Stefano di Domenego 5

 Gaeta 115
galea 3, 116
galeone grosso 96
galeotta 24
 galera 98
Galian Odoardo 25
 Galli poli περ. Απουλίας 59
 Galizia περ. Ισπανίας 61
 Γαλλία 85, 113
 Gamigalo από Μάλτα Francesco
 83 – Pietro 83
 garzone 95
 Gaudia περ. Σικελίας 42
 Gazzala Antonio 2
 Genova 23, 44, 46, 52, 53, 57, 64,
 95, 102, 103, 105, 110
 Gelchengi Ali Rais 98
 Gerasimo ieromonaco 3
 Ghartofillaco βλ. Cartofilaco
 Ghedi rais 25
 Giacomo de Candia 97
Giacomo da Crema πατέρας Pietro
 15
 Giacovich Giorgio 95 – Piero 95
 Giafer agà (bassà) 5, 23, 28, 35, 37,
 38, 40
 Gialugiali 113
 gianizzero 16, 115
 Gieger Giovanni 113
 Gierolimo di Cesare 95
 Gioanni από Κορσική 83
 Giovanni Giacomo da Bari 8

Gio(vanni) q. Germano de Capo
 Corso 9
 Giovanni Greco βενετός 95
 Gio(vanni) Jacomo σκλάβος 52
Giovanni Maria από Sinigaglia 1
Giovanni di Pietro da Ragusa 10
Giovanni di Terra Pieghi ισπανός 9
 Gio(vanni) Paulo de Thomaso από
 Cegi 51
Girapetra Κρήτης 13
 Girardi Antonio Βενετός 85 –
 Lorenzo 85
 Girolamo di Stefano από Almissia
 95
 Giubana Marco 95 - Michiel 95
 Giubana περ. Δαλματίας; 95
 Giulio della Calza 51
 Giustinian Bictio πρόξενος Βενε-
 τίας στην Ανατολία 80
 Giustiniano Battista dei Campi από
 Χίο 101
 Gomberto Marco 25
Gori Raffael di Marino Franco 10
 Gradenigo Marin 116
 Grassi Pietro 28, 29
 Greco Giovanni 95
 Grillo Ambrosio 25, 47
 Grilo Nicolò procurator ναού San
 Francesco Πέραν 76.
 Grosso γιος του patron Zuanne
 από το San Remo 102
 Gudigno Domingo πορτογάλος 31
 Gudigno Fernandez 31
 Guglielmo di Savoia πορτογάλος
 31, 32, 33, 34

 Habil bassà 114
 Hasir γιος του Mansur 98
 Hazi Mustafà 97



- Hieronimo da Venetia* 4
 Horatio de Viterbo 6
hospitali 2, 5, 62
 Huredin γιος του Bedadia 98
- Ιεράπετρα* 13
 Ιερουσαλήμ 18
 Illiria 82
Isac chiaus 18, 19
Iseppo Maltese 22
 Ισπανία 7, 9, 14, 30, 43, 44, 46
 Issà πατήρ του Mehemet 96
- Jadeo Augubio, da* 15
 Jana da Vigonza 67
Janiloni Angelo 1
 Janni σκλάβος σύζ. Maria 67
Jusuf τούρκος 4
- Καλαβρία 17, 56
 καλαφάτης 4
 καπιτάν πασάς της θάλασσας
 τούρκος 6, 50, 51, 52, 89, 101
 Καφάς, περ. Κριμαίας 58
 κεχαγιάς ναυστάθμου Κ/πολης 15
 Κέρκυρα 7, 90
 Κωσταντινούπολη *passim*
 κωπηλάτης «ελεύθερος» 100
 Κορσική 9, 14, 46, 52, 83
 κουρέας 4
 Κρήτη 13, 32, 50, 67, 97
 Κύπρος 15, 22, 23, 27, 68, 112
- Lacassà Giorgilla* 6
 λάδι 24
 Ladina valle της Δαλματίας 88
 Lares Battista από Arasse 105
 Leon da Trapani μοναχός *cappuc-*
cino 71
- Leone Pasqualino 110
 Leondio παρὰ di Cipro 22
 Λευκωσία 20
Levuni Atanasio 6 – *Janni μοναχός*
 6 – *Leo μοναχός* 6
 Luchi Alberto γ. Bernardin da
 Bergamo 14
 Liesina νησί Δαλματίας 95
 Lione da Gaeta 115
 Lisia περ. Δαλματίας 95
 Livorno 44
 Lonardo Giovanni από Napoli 95
 Lopez Luca Ισπανός 30 – Simon
 πορτογάλος 34
 Luca Lorenzo, de 44
 Lucretia κυπρία 22
Lussalato Salvator από Trapani 11
Lustrito Antonio 11
- Μαχαιράδο χωριό Ζακύνθου* 12
 Maimer agà 10
 Mainiero Battista 105 – Giovanni
 Maria 105
 Μάλτα 20, 22, 25, 79, 83, 98, 108,
 109
 Μάλτας ιππότες 111
Maltese Iseppo 22
Mami κουρσάρος 11
Μάνη 4
 Manea από Ρέθυμνο 50
 Manelli Flaminio φλωρεντινός 78
 Manfredonia 95
 Manii Pier Francesco 110
 Manoli spitier 22
 Manoli από την Κρήτη 63
 Mansur πατήρ Hasir 98
 Maratia (-tea) περ. Basilicata 11
marciliana 5, 24
 Marco από Bagnara της Καλα-



- βρίας 56
 Marco di Polo από Borzecino 95
Marco di Nicolò από Κέρκυρα 7
 Maria σκλάβα σύζ. Janni 67
*Mariano πατέρας Paulino κορσι-
 κανός 14*
 Marino di Corzola 95
 Μασσαλία 9
*Mastri Vincenzo καλαφάτης από το
 Σεβενίκο Δαλματίας 4*
 Matheo di Marco 95
 Matto di Barra 11
 Mazadonia Giovanni 95 –
 Thomaso 95
 Mehemet bei 99
 Mehemet gianiser 42
 Mehemet γιος του Issà 96
 Mehemet γιος του Mustafà Alailà
 96
 Mehemet reis Renianes dalle Gor-
 be 108
 Melchior αρμένιος 19
Melisurgò Zorzi peotta 6
 Memi bassà 71
 Mem(m)i Corso bei του Negro-
 ponte 63, 65
 Memi Corso πασάς του Τούνεζι
 102, 105
 Memmi voivoda 84
Menego della Comare 4
Mengola Cocoli nochiero 6
 Mergian Abdalla 98
 Merlino Pietro από Vieste περ.
 Napoli 54, 55, 56
 Μεσσήνη πόλη Σικελίας 40, 41, 96
 Michelin από Ζάκυνθο 63
 Michiel di Ancona 95
 Michiel da Sebenico 91
 Minori frati (Conventuali) 6, 48
 Mirello Domenico 101
 Missich bei τούρκος 7, 7
 Molino Marco provveditor dell'
 Armata 100
 Monaco Alutio 95
 Morea 80
 Morezini Piero 97
 Μορλάκοι 97
 Morone Gio. Battista από Napoli
 53
*Mostachi Giacometto καλαφάτης
 di Zuanne 4*
 Mostaglin κουρσάρος τούρκος 4
Μπαρμπαριά 6
Mudazzo Andrea από Χανιά 24
*–Antonio 24– Nicolò 24– Zuan-
 ne 24*
 Murat bei 26
 Murat rais 54, 55
 Mustafa agà 11 .
Mustafà bei 12, 13, 18
 Mustafà Alailà πατέρας Mehemet
 96
 Mustafà bei di Alessandria 69, 73,
 74
 Mustafà de Gilio 36
 Mustafà κορσικανός αρνησίθρη-
 σκος 9
 Mustafà Picenino 101
 Μυτιλήνη 105
 Mutulevich Giovanni 95 – Nicolò
 95
 Napoli 1, 7, 11, 12, 17, 37, 38, 42,
 43, 53, 54, 55, 56, 82, 93, 95, 101,
 114
 Natero Ambrosio από Γένοβα 103
 – Stefano 103, 104
 Ναυπάκτου, ναυμαχία 50



- Ναύπλιο 6, 58
 Ναύσταθμος Βενετίας 4 –
 Κων/πολης 15, 82
nave 4, 16
Navon Pasqual 25
 Negreonte 63, 65, 75
 Negri Zuanne 102
Nicola di Todaro από Δέλβινο 7
 Nicolò από Χανιά 100
 Nicolò από Χίο 35, 36, 37
 Nicolò από Κρήτη 63
 Nicolò di Marino από Cattaro 95
nochiero 6, 95
 Nomi Gabriel από Callipoli 59
 Novegradi περ. Ζάρας 88
 Novi (Nuovo) Bazar 84
- Olaiia βλ. Alata
 Olivieri Olivier(o), dei από Πέραν
 25, 78
 Ombola Giacomo 95
 Ongaro Pietro bostangi di casa 72
 Orsatoni του Vincenzo 46
 Ottaviano από Vicenza 77
 Ουγγαρία 87
- παιδί σκλάβος 52, 58
 Παλέρμο πόλη Σικελίας 109, 114
 Palombo Lonardo 95
 Panè αρμένιος 61
Panzan Ambroso 25 – Domenego
 25
 Parata (-rata) Antonio procuratore
 του Αγ. Φραγκίσκου Πέραν 10,
 76
 Passi David 33, 34
 Pastrovich Luca Ptiza 95
 Pattica Bartolomeo 15
 Parugna Bernardino de Ciprian 26
- Paulino q. Mariano κορσικανός* 14
 Paulo di Ancona 95
 Pauluzzi Antonio 26
 Pedro dalle Canal 7
penese 95
peotta 6
 Πέραν passim
 Peristerà Janni από Χανιά 69 –
 Vassilli 69
 Περσία 19
Petretin Barbarossa από Ζάκυνθο
 19
Petropaulo Jesul από Καλαβρία 17
 Petruli Pietro από Ζάκυνθο 75
 Φλωρεντία 17, 78, 99
 φόνος 50
Piali bassà 6
 Pianelli Hieronimo 76
 Piemonte 95
Piero cipriotto patron di barca 15
 Pietro cipriotto 68
Pietro da Crema 15
Pietro Giovanni, di από Ραγούζα
 10
 Pietro di Merlin 12
 Piero di Nicolò di Lisia 95
 Piero dal Pan 2
Pietro da Vigonza da Candia 15
 Pifani di Cipro 112
Pignotti Pietro από Ιεράπετρα 13
 – Zorzi 13
 Piombino 111
Pirocalo Alvise από Ζάκυνθο 8 –
 Antonio 25
Piron Nicolò 25
 Pirra Nicolò deputato di Pera
 (Κων/πολη) 76
 Pisogni Francesco 116 - Venturin
 116



- Pisto(g)ia π. Ιταλίας 13**
Poledo Antonio 10
Ρορωνα Giovanni 95 – Rado 95
Πορτογαλία 31, 32, 33, 34
Ρορτογουαρο περ. Βενετίας 84
Prato di Cerva 10
Prato 47
Pretti Occaner armeno 24
procuraria de ultra 66
Προύσα 96
provveditor dell' Armata 100
provveditor general del Golfo 88
provveditor di Zecca 73
Ptiza Luca 95 - Mario 95
Puzzo Thomaso από Napoli 54
- Quarantotti Ascanio 115 - Girolamo 115**
Quintavalle περ. Βενετίας 60
- Rado Giovanni 95 – di Matheo 95**
Raffael di Marino Franco di Gori 10
Ραγούζα 10, 95
Rainer Francesco Maria από Βενετία 53
Ramella Agostino από Απουλία 95
Rassi David 13
Raudà Constantin από Χίο 35, 36, 37, 38, 42, 43 – Nicolò 35, 36, 37, 38
Rebueno Ricardo da Bergamo 14
Recanati 106
Ρέθυμνο 50, 68
Riviera (di Ponente) της Γένοβας 52, 102, 105
Risovan rais 46
Rodi 15
Rodrigues Francesco από Toledo 113 – Gasparo 113
- Romano Agustino q. Battista 37**
Romano Zorzi 86
Ρώμη 19, 48, 61, 115
Ρωσία 16
Rugg(i)ero Cesare, di από Napoli 38, 101 – Fabio, di 101
Russo Mattio από Ζάκυνθο 75
- Saban αρμένιος 61**
Sagri Francesco 82
Salamanca Ισπανίας 9
Salvagna patron 4
Salvago Andrea 23 – Mattecca από Πέραν 16
Salvo di Judeice 95
salvocondotto (-salva) 84, 88, 94, 97, 98, 116
Sandamuri Nicoleta από Τήνο 107 – Nicolò 107 – Todorin 107
San Felice ενορία Βενετίας 4
San Francesco ναός (λατινικός) Πέραν 25, 25, 76
San Zuanne Eremita vassello 6
Sanguenazzo Nicolò patron di fregata από Ζάκυνθο 90
San Remo περ. Γένοβας 102
Santa Agata περ. Απουλίας 95
Santa Maria κάβος 5
Santa Maura Alessandro q. Hiero-lemine de Cipro 23
Santiago de Compostela βλ. Άγ. Ιάκωβος
Santo Stefano ordine di cavallieri 85
Saracini Francesco από Μάλτα 109 – Marco 108, 109, 114
Sarachini (-nò) Marco 20. 21, 22
Σαρδηνία 55
sardini νόμισμα 28



- Sarin Major 31
 Sartene περ. Κορσικής 46
 sastrugo 95
 Savoia περ. Ιταλίας 31, 32, 33, 34
 scalco 95
 Scanderia bei, di 107
 Sciaat rais 79
 Schiaus bassà 59
 scudi νόμισμα 9, 10, 14, 20, 21, 23, 41, 44, 46, 55, 85, 87, 95, 102, 103, 104, 106, 114, 115
Scudo Sevestò 6
 scrivano σε πλοίο 64
 Sebenico πόλη Δαλματίας 4, 91
Seref bei 14
 Seriano περ. της Riviera της Γένοβας 105
 Servago Mateca 81
 Σικελία 11, 41, 41, 42, 82
Silvestra nave 4
 Simon de Tomaso 66
 Simon da Usabillis 20
 Σινά μονή 3
 Sinam bei 22
Sinigaglia πόλη Ν. Ιταλίας 1
 Σινώπη 47
 σιτάρι 82
 Slano περ. Δαλματίας, Ραγούζας 95
 Smocovieriz Giovanni 95 – Stefano 95
 soldato stipendiato 92
 Sometta Bartolomeo 95 – Marino 95
 Sonato di Marino από Απουλία 95
 sopracomito 32, 88, 116
Spragna βλ. Ισπανία
 Spironi Giacomo 70
 spitier (=spezier) 22
 Stam Murat 44
Stamati q. Michele 20
Storazzi Giovanni Andrea από Napoli 17
 Strada Alfonso 87 – Pietro 87
 Stravopulo Manoli από Ζάκυνθο 94
Striglicopulo Maria 13
 Suavo Angelo 92
 subassi 67
Suman Lorenzo 25
 Sveglia Lorenzo 95
 Tabach aicli rais 17, 21
 Taifur από Σινώπη 47
 Ταμείο sopra gli ospedali 62
 Taormina πόλη Σικελίας 41
taratina galea 3
 tarrì νόμισμα 41
 Τήνος 25, 27, 107
 Terano περ. Riviera της Γένοβας 103
 Teri Angelo από Arezzo Τοσκάνης 78 – Teco 78
Terra Pieghi Giovanni, di ισπανός 9
Testa Marc' Antonio 25
 Θεσσαλονίκη 94
 Thiepolo Francesco 102
 Thine βλ. Τήνος
Todaro Nicola, di από Δέλβινο 7
 Toirano βλ. Tuirano
 Toledo πόλη Ισπανίας 30, 113
Tomasino Francesco, di από Cavo Corso 14
 Torre Felice, fra (μοναχός) 15, 21
 Torre Guglielmo αρμένιος 24
 Torre του Βοσπόρου 85
 Torres Josef, de 43



- Tosi Simon, dei από Brescia* 25
 Τοσκάνη περί Ιταλίας 78
 Toto του Leonardo από Prato 47
 Τουλώνη πόλη Γαλλίας 83
 Τούνεξι 102, 105, 115
 Tragno περ. Απουλίας 95
 Τραpani πόλη Σικελίας 11, 28, 29, 40, 71
Triffon q. Luca 4
 trimbecco πλοίο 95
 Trionfi Nicolò 51
 Trinità τάγμα μοναχών 21
Trivisan Dominico από Vicenza 2
 – *Giovanni Antonio* 2
 Tuirano περ. Γένοβας 105
- Udine 20
 Usabillis Zuanmaria 20
Ussain rais 5
- Vadane Giovanni Antonio 64 – Lorenzino 64
 Valcasani da Ugabio Pietro ιερέυς 48
 Valle de Giuliano περ. Γένοβας 64
 Valle Ladina περ. Δαλματίας 88
 Varazze περ. Γένοβας βλ. Arasse
 Varaga Nicolò από Χανιά 75
 Vasi Antonio από Ζάκυνθο 75
 vassello πλοίο 6, 68
Vastalla Angelo 1 – Giacomo, di 1
 Vecchietti Angelo φλωρεντινός 78
 Βενετία 4, 5
 Ventura Giovanni Maria 110
Veretò (=Vretò) από Ζάκυνθο 18, 19
 Vicenza πόλη Ιταλίας 2, 77
 Vincenzo από Castello 47
 Vincenzo da Mastri 4
- Viest(i)e περ. της Απουλίας 12, 54
 Vigonza πόλη 15, 67
Vigonza Petro, da από Κρήτη 15 – *Zuanne* 15
 Vila Croce, Gian Met από Tolon (=Τουλώνη) 83
 Visconte Dionisio 39
 Visoiari Natal d' Illia 95
 Viterbo πόλη Ιταλίας 6
 Viterbo Oratio 92
 Vito di Canosa Giovanni calafato 95
 Vratò (=Vretò) από Ζάκυνθο 73
 Vulpiani Mauritio από Recanati 106 – Tiberio 106
- Wratislao Wenceslao 87
- Xemonich κάστρο Δαλματίας 4
- Zafer bassà 20
 Ζάκυνθος 8, 12, 18, 19, 62, 63, 73, 74, 75, 90, 94
 Zambata Gierolimo από Απουλία 95
 Zara πόλη Δαλματίας 4, 95
 Zecca, τράπεζα Βενετίας 73
 Ziambra Francesco 28, 29
Zorzi di Candia 3
 Zorzi da Metelin 107
 Zuan Domenego από Portogruer Βενετίας 84
 Zuanne da Chioza 93
 Zuanne da Palermo 109
 Zuanne de Piero Antonio da Venezia 5
Zuanne da Vigonza 15
 Zuanne από Ζάκυνθο 63
Zudecca περ. πόλης Βενετίας 4
Zurzura Michiel patron vassello 6



RIASSUNTO

NUOVI DOCUMENTI SUL RISCATTO DI SCHIAVI (FINE SEC. XVI)

di

Georgios Ploumidis

In continuazione al nostro precedente studio pubblichiamo 116 nuovi documenti tratti dall' Archivio del Bailo a Costantinopoli. Le notizie ricavate da questo ricco Archivio ci aiutano a costruire il quadro dei meccanismi a proposito del riscatto degli schiavi e in via indiretta della tratta di essi.

Negli Atti della segreteria del bailo emergono gli infelici personaggi, i quali provenivano dalla vasta area del mar Nero, del Mediterraneo e dei Balcani. Un gran numero appartiene ad occidentali, specie dell' Italia meridionale, mentre non mancano gli spagnoli, i francesi, i portoghesi. Oltre la moneta ottomana dell' aspro, molte operazioni finanziarie vengono fatte in scudi spagnoli oppure in carlini. Naturalmente si computa in cechini e raramente in tarri. Frequenti sono le presenze di rinnegati ufficiali ottomani, i quali forse avevano un diverso atteggiamento, più benevole, ai prigionieri cristiani.

La rete degli intermediari e dei finanziatori per il riscatto delle persone rivela un affare notevolmente redditizio: si notano i fratelli Rauda, il raguseo Giorgio Dolisti e il mercante David Passi. Il dolore umano e la carità cristiana non sono sempre i moventi per la liberazione degli schiavi.

Abbiamo compreso nella presente nostra raccolta di documenti alcuni riguardanti patenti per il passaggio per l' Italia, la Spagna ed i Luoghi Santi. Essi fanno luce su una prassi poco nota dell' ufficio del Bailo, come pure illuminano il movimento di pellegrini anche di fede romana cattolica residenti in oriente. In ultimo notiamo che l' inventario in fondo al nostro presente studio riguarda ambedue le pubblicazioni sugli schiavi.

